ПРИМІТКИ
ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»

СТАНОМ НА

31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

Зміст:

1. **Загальна інформація про Компанію…….....**

2. **Загальна інформація про фінансову звітність……**

-Розкриття змін в обліковій політиці, облікові оцінки та помилки……..…
-Нові та переглянуті сстандарти……..
3. **Розкриття інформації про суттєві аспекти облікової політики…….**

4. **Пояснення баз оцінки, застосованих при складанні фінансової звітності**

-Межа суттєвості представлення фінансової звітності……..
-Облік інфляції…….
-Допущення про безперервність діяльності Компанії……..……
5. **Перелік облікових політик…….……....**
-Опис облікової політики щодо нематеріальних активів та гудвілу……..…
-Опис облікової політики щодо витрат на амортизацію нематеріальних активів……..
-Опис облікової політики щодо основних засобів……...……
-Опис облікової політики щодо амортизаційних витрат……..……..
-Опис облікової політики щодо інвестиційної нерухомості……...……
-Опис облікової політики щодо оренди……
-Опис облікової політики щодо оцінки справедливої вартості……..
-Опис облікової політики щодо фінансових активів……...……
-Опис облікової політики щодо визнання фінансових інструментів…….
-Опис облікової політики щодо припинення визнання фінансових інструментів…….
-Опис облікової політики щодо фінансових інструментів за справедливою вартістю через прибуток або збиток……
-Опис облікової політики щодо фінансових активів, доступних для продажу.
-Опис облікової політики щодо непоточних активів та груп вибуття, класифікованих як утримувані для продажу……
-Опис облікової політики щодо оцінки запасів……
-Опис облікової політики щодо торговельної та іншої дебіторської заборгованості…….
-Опис облікової політики щодо визначення компонентів грошових коштів та їх еквівалентів……...
-Опис облікової політики щодо переведення іноземної валюти……
-Опис облікової політики щодо фінансових зобов'язань.
-Опис облікової політики щодо забезпечень……
-Опис облікової політики щодо виплат працівникам……..
-Опис облікової політики щодо витрат…….
-Опис облікової політики щодо фінансового доходу……..
-Опис облікової політики щодо фінансових витрат……..…
6. **Оподаткування……..…**

7. **Статутний капітал……**

8. **Податкова система…….…….……**

9. **Винагорода управлінському персоналу…….…….……**

10. **Звітність по сегментам…….……**

11 Розкриття інформації……

11.1. Основні засоби……..……..
11.2. Інвестиційна нерухомість……
11.3. Оренда……..
11.4. Нематеріальні активи…….…….....
11.5. Інші фінансові інвестиції…….……..……
11.6. Поточні фінансові інвестиції……,……..…….
11.7. Дебіторська заборгованість…….……..…
11.8. Грошові кошти……
11.9. Власний капітал……..……
11.10. Адекватність страхових зобов'язань……..……..……
11.11. Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю..……
11.12. Інші поточні зобов'язання та забезпечення…….
11.13. Валова сума отриманих страхових премій……..
11.14. Премії сплачені перестраховкам…….…..…
11.15. Страхові виплати та страхові відшкодування…….….
11.16. Витрати……....

11.17. Витрати на збут……..…….
11.18. Інші операційні витрати…….……
11.19. Інші операційні доходи…….…….
11.20. Інші доходи…….
11.21. Інші витрати……
11.22. Фінансові доходи……
11.23. Розшифровка статей форми «Баланс (звіт про фінансовий стан)»
11.24. Розшифровка статей «Звіту про рух грошових коштів (за прямим методом)»
11.25. Розшифровка статей «Звіту про фінансові результати»…….
11.26. Розшифровка статей «Звіту про власний капітал»…….
11.27. Загальні економічні умови…….
11.28. Операції з пов'язаними сторонами……
11.29. Корпоративне управління……..……..
11.30. Система управління ризиками……..……...
11.31. Управління капіталом…….
11.32. Внутрішній аудит страховика……
11.33. Події, які сталися після дати звіту…….....

Примітки до фінансової звітності ТДВ СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» складені станом на 31.12.2022 року та за рік, що закінчився на вказану дату. Одиниця виміру - тис. грн. в цілих числах.

1. Загальна інформація про Компанію

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» було створено 06.09.2007р. Організаційно-правова форма – товариство з додатковою відповідальністю.

Акціонерами компанії є юридичні особи – ТОВ «ЕКСПО ТРЕЙД», ТОВ «ЕКСПО КОНСАЛТИНГ», ТОВ «ЕКСПО ФІНАНС», які зареєстровані на території України.

ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є ризиковою страховою компанією, яка має право проведення страхової та перестрахувальної діяльності.

Компанія має 38 безстрокових ліцензій Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг на здійснення добровільного та обов'язкового страхування:

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування наземного транспорту (крім залізничного), Серія АВ № 377248, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу), Серія АВ № 377246, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу), Серія АВ № 377247, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України - безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування від нещасних випадків, Серія АВ № 377243, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування фінансових ризиків, Серія АВ № 377244 видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, Серія АВ № 377245, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування кредитів (в тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту), Серія АВ № 377620, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 21.01.2008 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), Серія АВ № 377621, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 21.01.2008 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), Серія АВ № 377622, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 21.01.2008 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування медичних витрат, Серія АВ № 377623, видана Державною комісією з регулювання ринків

фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 21.01.2008 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників водного транспорту(включаючи відповідальність перевізника), Серія АВ № 377624, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 21.01.2008 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного медичного страхування (безперервне страхування здоров'я), Серія АЕ № 293930, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 01.08.2014 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), Серія АЕ № 293929, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 01.08.2014 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації, Серія АЕ № 293928, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 01.08.2014 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, Серія АЕ № 293927, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 01.08.2014 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті. видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №2060 від 30.08.2016 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового особистого страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються с Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд) видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №2060 від 30.08.2016 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №2061 від 30.08.2016 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі добровільного страхування здоров'я на випадок хвороби, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1703 від 17.07.2016 року.

Ліцензія на здійснення діяльності у формі добровільного страхування залізничного транспорту, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1480 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового особистого страхування медичних і фармацевтичних працівників (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини при виконанні ними службових обов'язків, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини , видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

-Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування цивільної

відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового особистого страхування цивільної відповідальності інвестора, в тому числі за шкоду, заподіяну довкіллю, здоров'ю людей, за угодою про розподіл продукції, якщо інше не передбачено такою угодою, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України "Про нафту і газ", видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування відповідальності власників собак (за переліком порід, визначених Кабінетом Міністрів України) щодо шкоди, яка може бути заподіяна третім особам, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування тварин (крім тих, що використовуються у цілях сільськогосподарського виробництва) на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків у випадках та згідно з переліком тварин, встановленими Кабінетом Міністрів України, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування майнових ризиків користувача надр під час дослідно-промислового і промислового видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування цивільно-правової

відповідальності приватного нотаріуса, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового медичного страхування, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1479 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування медичних та інших працівників державних і комунальних закладів охорони здоров'я та державних наукових установ (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок захворювання на інфекційні хвороби, пов'язаного з виконанням ними професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження збудниками інфекційних хвороб, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1479 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів туристичної діяльності за шкоду, заподіяну життю чи здоров'ю туриста або його майну, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1479 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування ліній електропередач та перетворюючого обладнання передавачів електроенергії від пошкодження внаслідок впливу стихійних лих або техногенних катастроф та від протиправних дій третіх осіб, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1479 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування відповідальності виробників (постачальників) продукції тваринного походження, ветеринарних препаратів, субстанцій за шкоду, заподіяну третім особам, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1479 від 23.06.2020 року.

Метою створення та діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є отримання відповідного прибутку внаслідок здійснення як в Україні, так і за її межами всіх видів страхування, співстрахування, перестрахування та інших видів страхової та фінансової діяльності.

Предметом діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є надання страхових послуг на території України. Пріоритетними напрямками у діяльності страхової компанії є страхування наземного транспорту, страхування майна, авіаційне страхування цивільної авіації, страхування медичних витрат, страхування відповідальності, медичне страхування тощо.

Фінансову діяльність Компанія здійснює за рахунок доходів отриманих від розміщення резервів та тимчасово вільних коштів. Компанія у рік воєнного стану, в 2022 році інвестувала власні кошти у військові ОВДП України на суму 26040,2 тис.грн. для підтримки Української армії, загальноекономічних, соціальних та державних гуманітарних ініціатив.

Всі активи Компанії знаходяться на території України.

Дирекція Компанії знаходиться за адресою: 02002, м Київ, вул. А. Шептицького (раніше Луначарського) 14, офіс 81

Створені відокремлені підрозділи у м. Чернівці, м. Львів, м. Черкаси, м. Одеса.

У зв'язку із військовими діями та суттєвим погіршенням економіки країни під час війни, було прийнято рішення щодо загальної економії витрат та суттєвого скорочення непродуктивних видатків, в тому числі і по центрам витрат підрозділів, які здійснюють неефективну та неприбуткову діяльність. В результаті відносно деяких відокремлених підрозділів (центрів продажу), було прийнято рішення у 2022 році щодо їх закриття (виключені із ЄДР): у м. Обухів, м. Васильків та в м. Київ. У місті Києві розташована Дирекція Компанії (головний офіс), яка також здійснює функції центру продажу ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», тому таке дублювання визнано непродуктивним та непотрібним. В результаті закриття цих підрозділів очікується суттєва економія по витратним частинам бюджету Компанії.

Компанія є членом наступних громадських організацій:

- Об'єднання « Ядерний страховий пул України», на умовах співстрахування.
- Асоціація «Страховий бізнес України».

Бухгалтерський та податковий облік у Компанії здійснюється в єдиній обліковій системі на рівні Дирекції (Головного офісу), у розрізі підпорядкованих безбалансових підрозділів.

Протягом звітного періоду злиття, приєднання, поділу, виділення Компанії не відбувалось.

Кількість працівників Страхової компанії станом на 31.12.2021 року складало 23 особи, а станом на 31.12.2022 рік - 15 осіб. Зменшення працівників було пов'язане з прийнятими рішеннями скорочення неефективних та малоприбуткових підрозділів, тобто суттєвої економії витрат через зниження загальнодержавних економічних показників та відповідного падіння попиту на страхові послуги, викликані військовими діями, які відбуваються на території України впродовж 2022 та початку 2023 року.

Прямими учасниками ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є юридичні особи, резиденти України. Кінцевими бенефіціарними власниками ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є фізичні особи, громадяни України. Змін у структурі власників та структурі кінцевих бенефіціарних власників протягом 2022 року не відбувалось.

З метою складання фінансової звітності за МСФЗ, згідно вимог українського законодавства Компанією були застосовані форми фінансової звітності, затверджені чинним законодавством.

2. Загальна інформація про фінансову звітність.

Фінансова звітність була підготовлена згідно Міжнародних стандартів фінансової звітності. При складанні фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, Компанія використовувала чинні МСФЗ (IFRS) та МСБО (IAS), які оприлюднені та розміщені на офіційному сайті Міністерства фінансів України на дату складання звітності.

Ця фінансова звітність відображає оцінку управлінського персоналу щодо впливу змін умов здійснення діяльності в Україні на операції та фінансовий стан Компанії. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінок управлінського персоналу.

Фінансова звітність до випуску була затверджена управлінським персоналом 27 лютого 2023 року.

Розкриття змін в обліковій політиці, облікові оцінки та помилки.

У зв'язку з підвищенням ризику інвестування у цінні папери, що емітуються державою (ОВДП та ОЗДП) Компанія прийняла рішення про створення резерву кредитних збитків для вищезазначених цінних паперів у разі виникнення ймовірності їх непогашення у встановлений Міністерством фінансів України строк.

Дана зміна була запроваджена у зв'язку з непогашенням у встановлений термін 01.09.2022р. зобов'язань за ОЗДП , що є підтвердженням кредитного знецінення фінансового активу ОЗДП про що свідчать спостережувані дані щодо наступних подій:

- фінансові труднощі емітента державних цінних паперів;
- прострочення платежів більше ніж на 90 днів.

10 серпня 2022 року, Україна оголосила про завершення операцій з управління державними борговими зобов'язаннями, розпочатих 20 липня 2022 року тритижневих переговорів з держателями облігацій зовнішніх державних позик (ОЗДП) та державних деривативів (ВВП-варрантів), і яка завершились успішним внесенням змін до умов випуску всіх облігацій зовнішніх державних позик та державних деривативів України, а також єврооблігацій, гарантованих державою. Держателі близько 75% сукупної непогашеної номінальної суми 13 серій облігацій зовнішніх державних позик проголосували за зміни в умови випуску цих облігацій (при цьому, для затвердження змін необхідні були щонайменше голоси держателів 2/3 сукупної непогашеної номінальної суми зазначених облігацій). Крім цього, як і вимагалось, кожна окрема серія єврооблігацій отримала також більше 50% голосів за зміну умов. Завдяки внесеним змінам, строки погашення всіх 13-ти серій суверенних єврооблігацій було продовжено на 2 роки і купонні платежі, які припадають на наступні два

роки відстрочуються до кінця дії 2-річного періоду, а за відстроченим доходом нараховуються відсотки в розмірі відповідної договірної ставки до кінця періоду відстрочки.

Нові та переглянуті стандарти.

24 лютого 2022р. у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 введено воєнний стан. Строк дії воєнного стану продовжувався декількома Указами Президента України. На теперішний час строк дії воєнного стану продовжено з 19.02.2023р. на 90 діб. Воєнний стан визначається як особливий правовий режим, що вводиться у разі загрози національній безпеці. У зв'язку з веденням воєнного стану, урядом України були прийняті спеціальні закони та нормативно-правові акти, а саме:

- Закон України "Про затвердження Указу Президента України "Про загальну мобілізацію".
- Закон України "Про правовий режим воєнного стану".

Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни".

- Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».
- Лист Торгово-промислової палати України щодо форс-мажорних обставин.
- Повідомлення Державної податкової служби України про порядок дій у зв'язку з неможливістю своєчасного виконання податкових обов'язків.
- Постанова Кабінету Міністрів України щодо державної реєстрації в умовах воєнного стану.
- Постанова Кабінету Міністрів України щодо захисту національних інтересів за майбутніми позовами України у зв'язку з військовою агресією рф, тощо.

Дані зміни не стосуються міжнародних стандартів та змін до них.

Із 1 січня 2022 року набрали чинності поправки до шести чинних міжнародних стандартів фінансової звітності:

- МСБО 16 «Основні засоби»;
- МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»;
- МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»;
- МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»;
- МСБО 41 «Сільське господарство»;
- МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності».

Деякі з цих поправок варто застосовувати перспективно, а деякі — ретроспективно.

Так, у МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу» оновили посилання на Концептуальні основи фінансової звітності (тепер посилання 2018 року замість 2001-го), без зміни вимог до бухгалтерського обліку об'єднань бізнесу. Нове посилання дозволяє визначити, що є активом або зобов'язанням при об'єднанні бізнесу.

Крім того, у МСФЗ 3 є новий виняток щодо зобов'язань та умовних зобов'язань. Організація, що застосовує МСФЗ (IFRS) 3, має за деякими видами зобов'язань звертатися до МСФЗ (IAS) 37 або до Роз'яснення КРМФЗ (IFRIC) 21 «Збори», а не до Концептуальних основ фінансової звітності 2018 року. Без цього виключення організації довелося б визнавати деякі зобов'язання при об'єднанні бізнесу, які вона не визнавала б за МСФЗ (IAS) 37. Також покупець не зобов'язаний визнавати умовні активи, що визначаються МСФЗ (IAS) 37, на дату придбання.

Застосовуються ці нововведення до об'єднань бізнесу, для яких датою придбання є дата початку першого річного звітного періоду, що починається 1 січня 2022-го або після цієї дати (§ 64М МСФЗ 3).

Зміни до цього стандарту не мали впливу на фінансову звітність ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ». Компанія не використовувала даний стандарт протягом звітного періоду.

Поправка до МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» — виручка до використання за призначенням.

Згідно з МСФЗ (IAS) 16, вартість активу включає будь-які витрати на його доставку та підготовку до експлуатації, включаючи витрати на перевірку належного функціонування активу. Поправка до МСФЗ (IAS) 16 забороняє компаніям віднімати з вартості основних засобів суми, отримані від продажу вироблених об'єктів чи виробів, доки організація готує цей актив до використання. Натомість компанія повинна визнавати доходи від таких продажів разом із витратами у складі прибутку або збитку. Для оцінки вартості таких активів організація має застосовувати МСФЗ (IAS) 2 «Запаси» без урахування амортизації, оскільки актив ще не готовий до цільового використання.

Зміни до цього стандарту не вплинули на фінансову звітність Компанії. Компанія не отримувала надходжень від продажу об’єктів, що з’явилися в період тестування та запуску основних засобів (ОЗ).

Зміни до МСФЗ (IAS) 37 — обтяжливі договори та вартість виконання договору

Відповідно до МСФЗ (IAS) 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи», обтяжливим вважається договір, за яким неминучі витрати на виконання зобов'язань перевищують очікувані економічні вигоди. Виправлення визначає, які витрати Компанія повинна включати в оцінці збитковості договору. Так, у прямі витрати на виконання договору входять:

додаткові витрати на виконання такого договору (наприклад, прямі витрати на оплату праці та матеріалів);

розподіл інших витрат, що безпосередньо відносяться до виконання договорів (наприклад, розподіл амортизаційних відрахувань по об'єкту основних засобів, що використовується для виконання договору).

Оскільки деякі організації включали у витрати виконання договору лише додаткові витрати, застосування поправки дозволить визнавати великий обсяг резервів під обтяжливі договори.

Застосування цих змін не мало впливу на фінансову звітність Компанії. У Компанії відсутні обтяжливі договори.

Щорічні покращення МСФЗ.

Покращення включають незначні зміни до МСФЗ 1 «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності», поправки до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство». А також зміни в ілюстративних прикладах МСФЗ 16 «Оренда».

У поправці до МСФЗ (IFRS) 9 йдеться про те, які платежі потрібно включати в «10% тест» для припинення визнання фінансових зобов'язань. Наприклад, до тесту не включатимуть витрати чи платежі на користь третіх сторін.

Зміна до МСФЗ 1 стосується дочірніх підприємств, які вперше застосовують МСФЗ. Дочірній організації дозволять використовувати звільнення, якщо вона почала використовувати МСФЗ пізніше материнської компанії. Організації, які застосовують це звільнення, зможуть оцінювати накопичені курсові різниці, показуючи суми, відображені материнською організацією та накопичені з дати її переходу на МСФЗ. Ця поправка також стосується асоційованих та спільних підприємств, які користуються тим самим звільненням за МСФЗ (IFRS) 1.

- У МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство» видалили вимогу щодо виключення грошових потоків для оподаткування оцінкою за справедливою вартістю. Очікується, що поправка допоможе дотримуватись вимог до дисконтування грошових потоків після оподаткування.
- В ілюстративному прикладі 13 до МСФЗ (IFRS) 16 прибрали приклад платежів орендодавця, які відносяться до покращень орендованого майна. Таке виправлення дозволить уникнути розбіжностей в обліку покращень орендованого майна.

Застосування цих змін не мало впливу на фінансову звітність Компанії.

Нижче наведені **нові стандарти та зміни до стандартів, які були випущені**, але не набули чинності на дату фінансової звітності. Компанія має намір застосовувати нові та переглянуті стандарти тоді, коли вони набудуть чинності.

МСФЗ 17 "Страхові контракти" застосовується до першої річної фінансової звітності за період, що починається з або після **1 січня 2023 року та замінює МСФЗ 4 "Страхові контракти".**

МСФЗ 17 замінює проміжний Стандарт – МСФЗ 4, вимагає забезпечення послідовного обліку для всіх страхових договорів на основі поточної моделі оцінки, надає корисну інформацію про рентабельність договорів страхування.

МСФЗ 17 буде застосовуватись до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя та страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестрахування), незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Основна мета МСФЗ 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. У відповідності до МСФЗ 17 компаніям необхідно буде застосовувати модель поточної оцінки, яка передбачає здійснення переоцінки в кожному звітному періоді. Контракти будуть оцінюватися із застосуванням таких елементів, як:

дисконтовані грошові потоки, зважені з врахуванням ймовірності;

коригування на очевидний ризик;

сервісна маржа за контрактом, яка уявляє собою незароблений прибуток за контрактом, який визнається рівномірно.

Стандарт дозволяє обирати між визнанням змін в ставках дисконтування у звіті про прибутки та збитки або безпосередньо у складі іншого сукупного доходу. Вибір буде відображати те, як страхові компанії будуть обліковувати свої фінансові активи у відповідності до МСФЗ 9. Дозволяється використання спрощеного методу розподілу премії для зобов'язань за короткостроковими контрактами для страхових компаній, які не займаються страхуванням життя. Передбачена модифікація загальної моделі оцінки для деяких договорів страхування життя, в яких передбачено участь страхувальників в розподілі доходу від базових активів. Облік виручки буде зіставним з положеннями МСФЗ 15, окрім депозитних складових. Розрахунок буде здійснюватися на більш низькому рівні деталізації порівняно з тим, що страхові компанії використовують на даний час.

До основних нововведень МСФЗ 17 належить:

класифікація страхових та інвестиційних договорів;

обов'язкове відокремлення компонентів, які не є страховими;

визначення прибутковості страхових контрактів під час первісного визнання (наприклад чи є страхові контракти обтяжливими);

вимоги до агрегування контрактів: за рівнем ризику, прибутковістю, датою випуску та іншими вимогами стандарту;

розширення вимог до розкриття інформації у фінансовій звітності у структурі балансу та звіті про фінансові результати;

актуарні розрахунки через різні методи оцінки зобов'язань.

МСФЗ 17 застосовується ретроспективно.

Національний банк України провів серію навчальних вебінарів у 2022 році для професійних учасників страхового ринку на тему: «Застосування МСФЗ 17 «Страхові контракти», в якій представники Компанії приймали участь.

За цей час було проведено 12 вебінарів, під час яких обговорили підходи в межах застосування нового стандарту – загальний, на основі розподілу премії, змінної винагороди для випущених страхових та перестрахових контрактів, а також утримуваних контрактів перестрахування. Також приділили увагу особливостям розкриття інформації у фінансовій звітності. Крім того, розглянули підходи до переходу на МСФЗ 17 та розкриття перехідних сум.

Перехід на МСФЗ 17 потребує комплексної перебудови всіх процесів діяльності Компанії .

При запроваджені МСФЗ 17, за оцінками управлінського персоналу Компанія планує у застосовувати модель оцінки випущених страхових контрактів за спрощеною моделлю, яка визначається як «Підхід розподілення премії (premium allocation approach, або PAA)». Ця модель спрощує вимірювання одного з компонентів оцінки групи страхових контрактів,

зобов'язання на залишок покриття, шляхом його вимірювання на підставі отриманої премії. Зобов'язання за страховими вимогами оцінюється на тій самій основі, що й у загальній моделі оцінки. Підхід розподілу премії застосовано до простіших страхових контрактів. Очікується, що він приведе до того ж результату, що й застосування загальної моделі вимірювання, але при цьому потребує значно менших витрат Компанії.

За оцінками управлінського персоналу МСФЗ 17 суттєво вплине не тільки на активи і зобов'язання Компанії, але й на актуарні розрахунки, тарифи та оподаткування. За підрахунками Компанії перехід на МСФЗ 17 суттєво збільшить витрати Компанії, які призведуть до автоматично зростання ціни страхових послуг як в Компанії, так і на всьому страховому ринку України в цілому.

3. Розкриття інформації про суттєві аспекти облікової політики.

Згідно з вимогами нормативно-правових та внутрішніх документів з питань ведення бухгалтерського обліку і формування фінансової звітності, технологіями, а також завданнями керівництва щодо результатів управлінського обліку Компанія самостійно визначає конкретні методи обліку та облікові процедури, що становлять її облікову політику.

Основні складові облікової політики Компанії визначено міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (далі – МСБО) та міжнародними стандартами фінансової звітності (далі – МСФЗ).

Компанія складає та подає фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності у відповідності до вимог чинного законодавства України, що регулює питання складання та подання фінансової звітності, в частині, яка не суперечить міжнародним стандартам фінансової звітності.

Бухгалтерський облік та фінансова звітність у Компанії ґрунтуються на таких принципах та відповідає таким якісним характеристикам:

- п**ринцип нарахування** - результати операцій і інші події признаються тоді, коли вони відбуваються (а не тоді, коли отримуються або виплачуються грошові кошти або їх еквіваленти). Вони відображуються в облікових регістрах і відображуються у фінансовій звітності тих періодів, до яких вони належать. Компанія при складанні фінансової звітності (за винятком звіту про рух грошових коштів) застосовує правило обліку по методу нарахувань.
- п**ревалювання сутності над формою**-бухгалтерський облік операцій проводиться у відповідальності до їх суті та економічного змісту (превалювання сутності над формою).
- п**ринцип безперервності** -фінансова звітність зазвичай складається виходячи з припущення про те, що підприємство здійснює діяльність безперервно і продовжуватиме її в досяжному майбутньому. Компанія не має ні наміру, ні потреби в початку процедури ліквідації або в припиненні діяльності.
- **повне висвітлення** - означає, що усі операції підлягають реєстрації на рахунках бухгалтерського обліку без будь-яких винятків; фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки операцій, яка може впливати на рішення, що приймаються на її основі.
- **автономність** - активи та зобов'язання Компанії мають бути відокремлені від активів і зобов'язань власників Компанії та інших підприємств, у зв'язку з цим особисте майно та зобов'язання власників не повинні відображатися у фінансовій звітності Компанії.
- **єдиний грошовий вимірник** – вимірювання та узагальнення всіх господарських операцій Компанії у фінансовій звітності здійснюється у єдиній грошовій одиниці.
- **доречність** – доречна фінансова інформація може спричинити відмінності у рішеннях, які приймають користувачі.
- **правдиве подання** – фінансова звітність подає економічні явища у словах та числах. Щоб бути корисною, фінансова інформація повинна не лише подавати доречні явища, але вона повинна також правдиво подавати сутність явищ, які вона призначена подавати. У фінансових звітах відображається вся інформація, яка може бути використана керівництвом Компанії, інвесторами чи іншими користувачами для прийняття рішень; інформація повинна бути достовірною, тобто без суттєвих помилок і упередженості, відображати дійсний стан справ.

- суттєвість - інформація є суттєвою, якщо її ненадання, викривлення або завуальовування може вплинути на рішення, що приймаються користувачами звітності. У фінансових звітах має відображатись уся істотна інформація.

- **обачність** – це виявлення обережності при винесенні суджень за умов невизначеності. Виявлення обачності означає, що активи та доходи не завищуються, а зобов'язання та витрати не применшуються.

- **зіставність та послідовність** – інформація про суб'єкта господарювання, що звітує, є більш корисною, якщо її можна зіставити з подібною інформацією про інших суб'єктів господарювання, а також з подібною інформацією про того самого суб'єкта господарювання на інший період або на іншу дату. Послідовність означає використання тих самих методів або з періоду в період для певного суб'єкта господарювання, що звітує, або в одному періоді для багатьох суб'єктів господарювання; Зміна облікової політики можлива лише у випадках, передбачених змінами у чинному законодавстві України, міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та звітності, і повинна бути обґрунтована та розкрита у фінансовій звітності.

- своєчасність - означає можливість для осіб, які приймають рішення, мати інформацію вчасно, так щоб ця інформація могла вплинути на їхні рішення. Загалом, що старіша інформація, то менше вона корисна. Проте деяка інформація може лишатися своєчасною довгий час після закінчення звітного періоду, оскільки, наприклад, деяким користувачам, можливо, необхідно виявити та оцінити тенденції.

- зрозумілість – фінансова звітність складається для користувачів, які мають достатнє знання бізнесу та економічної діяльності та які ретельно проглядають та аналізують інформацію. Часом навіть добре поінформованим та старанним користувачам, можливо, необхідно звернутися по допомогу до консультанта, щоб зрозуміти інформацію про складні економічні явища.

Вартість є найбільш поширеним обмеженням на інформацію, яка може бути надана у фінансовій звітності. Подання фінансової інформації у звітності пов'язане з витратами, і важливо, щоб ці витрати були виправдані вигодами від подання у звітності такої інформації.

Для цілей ведення бухгалтерського обліку, Компанія застосовує журнально-ордерну систему обліку, а також машинну обробку документів з використанням комп'ютерної програми бухгалтерського обліку в програмі 1С 8.3. конфігурація «Управління страховою компанією».

Компанія постійно удосконалює програмне забезпечення 1С 8.3 для більш ефективної роботи програми, яка висвітлює нові вимоги законодавства.

Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, що фіксують факти здійснення господарських операцій.

Первинні документи складаються в момент здійснення господарських операцій, а якщо це неможливо- безпосередньо після її завершення.

Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку.

4. Пояснення баз оцінки, застосованих при складанні фінансової звітності.

Компанія веде бухгалтерський облік і складає фінансову звітність у грошовій одиниці України. На вимогу користувачів фінансова звітність може бути додатково перерахована в іноземну валюту.

Бухгалтерський облік передбачає процес визнання конкретної статті звіту про фінансовий стан Компанії, основними елементами якого є активи, зобов'язання та власний капітал.

Активи, зобов'язання та власний капітал – це елементи, які безпосередньо пов'язані з оцінкою фінансового стану.

Актив – теперішній економічний ресурс, що контролюється Компанією внаслідок минулих подій. Економічний ресурс – це право, що має потенціал створення економічних вигід;.

Зобов'язання – теперішній обов'язок Компанії передати економічний ресурс унаслідок минулих подій.

Власний капітал – це залишкова частка в активах Компанії після вирахування всіх її зобов'язань.

Елементи, що визнаються у фінансовій звітності, кількісно зазначаються в грошовому вираженні. Основа оцінки – це певна ідентифікована властивість (історична собівартість, справедлива вартість, вартість виконання тощо).

Облікова політика Компанії в частині методів оцінки активів та зобов'язань, їх переоцінки, створення страхових та спеціальних резервів на покриття можливих втрат реалізується Компанією відповідно до законодавства, МСБО, МСФЗ, внутрішніх правил і положень Компанії.

Активи і пасиви Компанії обліковуються, пріоритетно, за вартістю їх придбання чи виникнення. Активи та зобов'язання в іноземній валюті, за винятком немонетарних статей, підлягають переоцінці при кожній зміні офіційного валютного курсу.

Для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності активи і зобов'язання Компанії оприбутковуються та обліковуються за:

- собівартістю: активи - сумою сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедливою вартістю іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання або створення або (якщо прийнятна) сума, що відноситься на цей актив при первісному визнанні згідно з конкретними вимогами інших МСФЗ; зобов'язання – за сумою надходжень, отриманих в обмін на такі зобов'язання або сумою коштів чи їх еквівалентів, які підлягають сплаті для погашення зобов'язань у процесі звичайної діяльності;
- справедливою (ринковою) вартістю: - за сумою, яка була б отримана за продаж активу чи сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки;
- амортизованою собівартістю - вартістю, за якою фінансовий актив/зобов'язання оцінюється під час первісного визнання, за вирахуванням отриманих або сплачених коштів (основної суми боргу, процентних доходів (витрат) або інших платежів, пов'язаних з ініціюванням фінансового активу), збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, – різниці між первісно визнаною сумою та сумою погашення фінансового активу/ зобов'язання, скоригована з урахуванням оціночного резерву під кредитні збитки (для фінансових активів).

Окрім вказаних, в обліковій політиці Компанії залежно від характеру та змісту завдань різних складових її облікової системи використовуються інші оцінки окремих груп активів і зобов'язань, а саме:

- балансова вартість - це вартість, за якою актив, зобов'язання та власний капітал відображаються на балансі. Балансова вартість фінансового активу – це амортизована собівартість або справедлива вартість;
- договірна вартість – вартість активу, передбачена договорами, укладеними Компанією з його контрагентами;
- залишкова вартість – різниця між первісною (переоціненою) вартістю активу і сумою його накопиченого амортизації (зносу), створеного резерву під зменшення корисності (накопичених збитків від зменшення його корисності);
- ліквідаційна вартість – сума коштів, або вартість інших активів, яку передбачається отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх корисного використання (експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією);
- номінальна вартість – вартість, вказана на цінних паперах, банкнотах, монетах. Номінальною вартістю є ціна, що визначається емітентом при випуску акцій, облігацій, векселів або банкнот/монет, поштових марок;
- умовна вартість (оцінка) – вартість, за якою оцінюються документи і цінності, що не мають номінальної вартості;
- переоцінена вартість – вартість активу після його переоцінки;
- поточна (відновлювана) вартість (поточна собівартість) – активи відображаються за сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка була б сплачена в разі придбання такого самого або еквівалентного активу на поточний момент. Зобов'язання відображаються за недисконтованою сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка була б необхідна для погашення зобов'язання на поточний момент;

- теперішня (поточна) вартість – дисконтована вартість майбутніх чистих надходжень / чистого вибуття грошових коштів в ході звичайної діяльності;
- чиста вартість реалізації – попередньо оцінена ціна продажу у звичайному ході діяльності мінус попередньо оцінені витрати на завершення та попередньо оцінені витрати, необхідні для здійснення продажу.

Активи і зобов'язання Компанії повинні бути оцінені так, щоб створені під них резерви та вжиті заходи виключали можливість перенесення існуючих фінансових ризиків на майбутні звітні періоди.

У цих Примітках під терміном "методи оцінки" розуміється не тільки грошова вартість, за якою актив (зобов'язання) враховується в балансі Компанії, а й реальна можливість повернення вкладених у такий актив коштів та одержання відповідних доходів у визначені строки. У залежності від стану активу та фінансового стану контрагента за відповідною операцією під нього формується резерв по очікуваним кредитним ризикам (для фінансових активів). До матеріальних оборотних і необоротних активів, що не приносять доходу, зокрема тих, які не використовуються в основній діяльності, вживаються заходи щодо їх реалізації, переоцінки тощо.

Вартість активів може змінюватись внаслідок коливання ринкових цін, курсів іноземних валют, фізичного та морального зносу, інших об'єктивних факторів.

Компанія проводить переоцінку окремих статей активів для визначення їх справедливої (ринкової) вартості у порядку, визначеному законодавством та внутрішніми документами Компанії.

Оцінка (переоцінка) активів та зобов'язань Компанії можуть бути відображені в обліку різними способами, а саме:
- переоцінкою статей балансу в іноземній валюті, за виключенням немонетарних, за офіційним валютним курсом;
- приведенням вартості окремих статей балансу (об'єктів обліку) до справедливої вартості;
- формуванням спеціальних резервів у національній та іноземній валютах;
- коригуванням відповідної статті звітності.

Керівник і головний бухгалтер Компанії повинні здійснювати постійний контроль за достовірною оцінкою активів і зобов'язань, зокрема об'єктивною їх класифікацією, бухгалтерським обліком за відповідними балансовими рахунками відповідно до проведеної оцінки, своєчасним та повним формуванням резервів, дебіторською заборгованістю та сумнівними до отримання нарахованими доходами.

Межа суттєвості представлення фінансової звітності

Всі дані фінансової звітності закруглені з точністю до цілих тисяч гривень. Межу суттєвості встановлено у розмірі – 10 000,0 грн.

Рекомендовані Міністерством фінансів України (Мінфін) пороги суттєвості для різних статей звітності

№ з/п	Стаття	Базовий показник	Поріг суттєвості, %
1	Статті активів	активи	5
2	Статті зобов'язань	зобов'язання	5
3	Статті власного капіталу	власний капітал	5
4	Статті доходів	чистий прибуток (збиток) підприємства	2
5	Статті витрат	чистий прибуток (збиток) підприємства	2

6	Статті звіту про рух грошових коштів	чистий рух грошових коштів (надходження або видаток) відповідно від операційної, інвестиційної або фінансової діяльності за звітний період.	1—10
7	Переоцінка або зменшення корисності	чистий прибуток (збиток) підприємства	1
8	Переоцінка або зменшення корисності	відхилення залишкової вартості об'єктів обліку від їх справедливої вартості	10
9	Розкриття інформації про сегменти для визначення звітного сегмента	величина відповідно чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) або фінансових результатів сегмента, або активів усіх сегментів підприємства	10
10	Для визначення подібних активів	різниця між справедливою вартістю об'єктів обміну	10
11	Неприбуткові організації	величина від суми надходжень на провадження статутної діяльності.	0,5
12	Визнання оренди фінансовою	Строк корисного використання об'єкта оренди	75
13	Інші господарські операції та об'єкти обліку	обсяги діяльності підприємства, характер впливу об'єкта обліку на рішення користувачів та інших якісних чинників, які можуть впливати на визначення порогу суттєвості	1—10

Облік інфляції

Відповідно вимогам Міжнародного стандарту фінансової звітності МСБУ 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції», фінансова звітність відображається в одиниці виміру, яка діяла на дату балансу.

Припущення про безперервність діяльності Компанії

Вплив COVSD-19 почався в України з березні 2020 року, який суттєво вплинув на економіку України вже протягом 2020-2021 років. Одним із ключових питань в цих умовах для Компанії є застосовність припущення про безперервність діяльності. Згідно МСФЗ Компанія оцінила доречність припущення щодо безперервності діяльності на кожну звітну дату, враховуючі всю наявну інформацію щодо майбутнього.

Спалах COVSD-19 причинив значне погіршення економічних умов для багатьох компаній у 2020-2022 роках та збільшення економічної невизначеності для інших. Тому Компанією проводився аналіз оцінки чи зможуть події та умови які пов'язані с COVSD-19 поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Введення воєнного стану в Україні мало значний вплив на діяльність Компанії.

У зв'язку з різким падінням бізнесу в Україні, змінами у податковому, трудовому, валютному законодавстві, Управлінський персонал Компанії проводить аналіз методів збереження

безперервної діяльності Компанії, зробила оцінку щодо безперервності діяльності Компанії, яка включає обґрунтовані імовірні сценарії щодо погіршення ситуації.

Ключовою оцінкою є оцінка ліквідності Компанії, для того щоб продовжувати виконання зобов'язань у встановлені строки. Дане ствердження щодо безперервності діяльності та ліквідності Компанії базується на тому, що:

- Компанія має достатньо грошових коштів для покриття свої потреб.
- Компанія не використовує кредити та позики для покриття свої потреб.
- Додаткових дій з боку управлінського персоналу Компанії, завдяки яким Компанія зможе генерувати достатні грошові потоки для виконання своїх зобов'язань у встановлені строки не потрібно .
- Компанія, у разі потреби, може звертатись до акціонерів Компанії для підтримки бізнесу та отримає таку підтримку.

Керівництво Компанії здійснило оцінку щодо його можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилось, що Компанія має ресурси для продовження діяльності у осяжному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості Компанії здійснювати безперервну діяльність.

Таким чином, фінансова звітність Компанії готується на основі припущення, що Компанія буде функціонувати невизначено довго в майбутньому, це допущення передбачає реалізацію активів та виконання зобов'язань в ході звичайної діяльності.

Основні принципи фінансової звітності, описані далі, застосовуються послідовно і представляються в справжній фінансової звітності.

5. Перелік облікових політик.

Опис облікової політики щодо нематеріальних активів та гудвілу.

Витрати на придбання ліцензій на спеціальне програмне забезпечення і його впровадження капіталізуються у вартості відповідного нематеріального активу.

Витрати, безпосередньо пов'язані з випуском ідентифікованого унікального програмного забезпечення, контрольованого Компанією, капіталізуються і створений нематеріальний актив визнається тільки в тому випадку, якщо існує висока ймовірність отримання від нього економічної вигоди, що перевищують витрати на його розробку, протягом більш ніж одного року, і якщо витрати на його розробку піддаються достовірній оцінці.

Створений Компанією нематеріальний актив визнається тільки в тому випадку, якщо Компанія має технічні можливості, ресурси і намір завершити його розробку і використовувати кінцевий продукт. Прямі витрати включають витрати на оплату праці розробників програмного забезпечення і відповідну частку накладних витрат. Витрати, пов'язані з дослідницькою діяльністю, визнаються як витрати в тому періоді, в якому вони виникли. Витрати, пов'язані з розробкою або технічним обслуговуванням програмного забезпечення, визнаються як витрати в тому періоді, в якому вони виникли.

Подальші витрати, пов'язані з нематеріальними активами, капіталізуються тільки в тому випадку, якщо вони збільшують майбутні економічні вигоди, пов'язані з тим об'єктом, до яких вони належать.

Опис облікової політики щодо витрат на амортизацію нематеріальних активів.

Амортизація окремого об'єкта нематеріальних активів розраховується із застосуванням прямолінійного методу, виходячи зі строку корисного використання.

Строк корисного використання об'єкта визначається, виходячи із юридичних прав Компанії на актив, та відображається в актах (протоколах) постійно діючої інвентаризаційної комісії. При визначенні строку корисного використання об'єкта нематеріальних активів враховується, зокрема:

- очікуване використання активу Компанією та спроможність управлінського персоналу управляти активом;

- життєві цикли типових продуктів для активу та відкриту інформацію щодо оцінок строків корисної експлуатації подібних активів, що їх використовують у подібний спосіб;

Ліцензії на здійснення страхової діяльності є безстроковими. Зазначені активи не амортизуються, але аналізуються в кожному звітному періоді на наявність підстав для оцінки таких активів як безстрокових та наявність ознак зменшення корисності.

Опис облікової політики щодо основних засобів.

До складу необоротних активів входять основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи.

Необоротний актив визнається активом за умови відповідності наступним критеріям:
- існує ймовірність того, що Компанія отримає економічні вигоди від використання активу;
- вартість активу може бути достовірно визначена;
- очікуваний термін корисного використання (експлуатації) якого більше року.

Передоплата за необоротні активи відображається за відповідними аналітичними рахунками дебіторської заборгованості з придбання активів.

Земельна ділянка відноситься до основних засобів.

Відображення в бухгалтерському обліку придбання, створення, поліпшення, обміну та підтримання у робочому стані основних засобів та інших необоротних активів, їх переоцінки, амортизації та інвентаризації здійснюється згідно з вимогами МСБО 16 "Основні засоби", МСБО 38 "Нематеріальні активи" та Плану рахунків Компанії.

Придбані (створені) необоротні активи зараховуються на баланс Компанії за первісною вартістю. Одиницею обліку необоротних активів є об’єкт необоротних активів.

Основні засоби.

Основним засобом визнається актив, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) якого більше року.

Бібліотечні фонди формуються у відповідності до вимог закону України "Про бібліотеки і бібліотечну справу" (від 27.01.1995 №32/95-ВР). Періодичні видання не відносяться до складу бібліотечних фондів і відображаються у складі витрат поточного періоду.

Не відносяться до складу необоротних активів Компанії, а вважаються витратами поточного періоду і відображаються за рахунками витрат, витрати на придбання дрібних офісних та господарських пристосувань вартістю до 20 000 грн.

Очікуваний строк корисного використання об’єкта основних засобів встановлюється обліковою Політикою Компанії і відображається в первинних документах, що підтверджують введення об’єкта в експлуатацію.

При визначенні строку корисного використання (експлуатації) враховано:
- очікуване використання об’єкта з урахуванням його потужності або продуктивності;
- фізичний та моральний знос, що передбачається;
- правові або інші обмеження щодо строків використання об’єкта та інші фактори.

Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані (проведення технічного огляду, нагляду, обслуговування, ремонту тощо) та одержання первісно визначеної суми майбутньої економічної вигоди від його використання, включаються до складу витрат.

Прибутки і збитки від вибуття основних засобів, які визначаються як різниця між сумою надходжень від вибуття активу (за вирахуванням непрямих податків) та його балансовою вартістю на момент вибуття, відносяться на фінансовий результат.

В податковому обліку амортизація об’єктів основних засобів, які відповідають критеріям віднесення їх до податкового обліку з метою амортизації витрат на їх придбання, розраховується за строками корисного використання, встановленими обліковою політикою Компанії, з врахуванням мінімально допустимих строків використання для кожної групи, встановлених Податковим Кодексом України.

Строк корисного використання основних засобів за групами:

Група	Термін корисного використання
Машини та обладнання	5 років
Інструменти, прилади та інвентар(меблі)	5 років
Офісне обладнання	5 років
Будівлі та споруди	50 років

Модель обліку за переоціненою вартістю не застосовується. Виняток становить земельна ділянка, яка щорічно оцінюється за справедливою вартістю, відповідно до проведеної експертної оцінки. Як що ліквідаційну вартість основного засобу визначити заздалегідь неможливо, то вона приймається рівною «нулю».

Основні засоби у подальшому регулярно переглядаються на наявність ознак зменшення корисності, та у разі потреби, перевіваються на зменшення корисності.

Опис облікової політики щодо амортизаційних витрат.

В бухгалтерському та податковому обліку Компанії амортизація окремого об'єкта основних засобів та об'єкта тимчасових (нетитульних) споруд розраховується із застосуванням прямолінійного методу, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний період корисного використання об'єкта основних засобів, вираженого у роках. Місячна сума амортизації визначається діленням річної суми амортизації на 12 або діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний період корисного використання об'єкта основних засобів, вираженого у місяцях.

Амортизація об'єкта необоротних активів здійснюється відповідно до вимог МСБО 16 "Основні засоби".

Очікуваний строк корисного використання об'єкта основних засобів встановлюється обліковою Політикою Компанії і відображається в первинних документах, що підтверджують введення об'єкта в експлуатацію.

При визначенні строку корисного використання (експлуатації) враховано:
- очікуване використання об'єкта з урахуванням його потужності або продуктивності;
- фізичний та моральний знос, що передбачається;
- правові або інші обмеження щодо строків використання об'єкта та інші фактори.

В податковому обліку амортизація об'єктів основних засобів, які відповідають критеріям віднесення їх до податкового обліку з метою амортизації витрат на їх придбання, розраховується за строками корисного використання, встановленими обліковою Політикою Компанії, з врахуванням мінімально допустимих строків використання для кожної групи, встановлених Податковим Кодексом України.

Облік вартості, яка амортизується, ведеться за кожним об'єктом, що входить до складу окремої групи основних засобів.

Вартість об'єктів амортизації в податковому обліку враховується за первісною вартістю основних засобів, яка визначається з врахуванням вимог Податкового Кодексу України.

Облік вартості, яка амортизується, ведеться за кожним об'єктом, що входить до складу окремої групи основних засобів.

Вартість об'єктів амортизації в податковому обліку враховується за первісною вартістю основних засобів, яка визначається з врахуванням вимог Податкового Кодексу України.

Вартість земельної ділянки у бухгалтерському та податковому обліку не амортизується.

Опис облікової політики щодо інвестиційної нерухомості.

Компанія визнає інвестиційною нерухомістю об'єкти нерухомого майна, які утримуються з метою отримання орендних платежів та/або збільшення власного капіталу. При організації обліку об'єктів інвестиційної нерухомості Компанія керується вимогами МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість".

Переведення нерухомого майна до інвестиційної нерухомості або до нерухомості, зайнятої власником, здійснюється у випадку, якщо відбувається зміна у використанні нерухомого майна:

- для переведення до інвестиційної нерухомості є закінчення зайняття її власником;
- для переведення до нерухомості, зайнятої власником, є початок зайняття її власником.

До дати зміни у використанні, а саме переведення нерухомості, зайнятої власником, до складу інвестиційної нерухомості, застосовується МСБО 16 "Основні засоби".

МСБО 16 "Основні засоби" застосовується з дати зміни у використанні, а саме переведення інвестиційної нерухомості до складу нерухомості, зайнятої власником.

Інвестиційна нерухомість обліковується за справедливою вартістю.

Справедлива вартість визначається шляхом залучення незалежного суб'єкта оціночної діяльності.

Прибуток або збиток від зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості визнається в прибутку або збитку за період, в якому він виникає.

Об'єкт інвестиційної нерухомості не амортизується в бухгалтерському і податковому обліку.

Опис облікової політики щодо оренди.

Визнання, оцінка і облік активів з права користування здійснюються відповідності до МСФЗ 16 "Оренда".

МСФЗ 16 «Оренда» з 01.01.2019 року установлює нові принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду, забезпечує порядок розкриття орендарями й орендодавцями доречної інформації, що правдиво подає такі операції.

Ця інформація є основою, що використовується користувачами фінансової звітності для оцінки впливу оренди на фінансовий стан, фінансові результати та грошові потоки організації.

Згідно з першою моделлю орендар повинен оцінювати актив за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації й накопичених збитків від знецінення з коригуванням на переоцінку зобов'язання з оренди.

Амортизацію активу орендар здійснює відповідно до МСБО 16 у межах очікуваного корисного використання орендного активу.

Також орендар повинен застосовувати МСБО 36 у разі визначення наявності ознак зменшення корисності активів у формі права користування й для обліку виявленого збитку від знецінення.

Первісна вартість (собівартість) активу з права користування включає таке:

- суму первісної оцінки орендного зобов'язання;
- орендні платежі, здійснені на/до дату/дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди;
- первісні прямі витрати, понесені Компанією;
- витрати, які будуть понесені Компанією на демонтаж, переміщення, доведення базового активу до стану, що вимагається строками та умовами оренди. Компанія несе зобов'язання за такими витратами або на дату початку оренди, або внаслідок використання базового активу протягом певного періоду.

Первісною вартістю (оцінкою) активу з права користування є дисконтована вартість орендних зобов'язань, розрахована за договорами оренди, що підпадають під дію МСФЗ 16. Ставка дисконту – це ставка, за якою Компанія може отримати позикові кошти на дату, що відповідає даті початку дії договору оренди.

Джерелом визначення ставки дисконту є офіційний сайт Національного банку України, розділ "Статистика фінансового сектору", "Статистика фінансових ринків", "Процентні ставки за кредитами та депозитами. Цінні папери резидентів. Індекс ПФТС".

Компанія для подальшої оцінки активу з права користування застосовує модель обліку за первісною вартістю (собівартістю).

Компанія оцінює актив із права користування за собівартістю з вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків унаслідок зменшення корисності та з коригуванням на будь-яку переоцінку орендного зобов'язання.

Компанія визнає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування активу з права користування (крім випадку зменшення балансової вартості активу з права користування до нуля). У випадку, коли балансова вартість активу з права користування зменшилася до нуля та відбувається подальше зменшення орендного зобов'язання,

Компанія визнає решту суми у складі прибутку або збитку.

Компанія амортизує актив із права користування з дати початку оренди до більш ранньої з двох таких дат: кінець строку корисного використання активу з правом використання та кінець строку оренди. Метод амортизації – прямолінійний.

Компанія застосовує модель справедливої вартості до активів із права користування, які відповідають визначенню інвестиційної нерухомості

.

Опис облікової політики щодо оцінки справедливої вартості.

Інвестиційна нерухомість обліковується за справедливою вартістю.

Справедлива вартість визначається шляхом залучення незалежного суб’єкта оціночної діяльності.

Прибуток або збиток від зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості визнається в прибутку або збитку за період, в якому він виникає.

Компанія відображає в бухгалтерському обліку інвестиції в інструменти капіталу за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, якщо бізнес-моделлю передбачено отримання прибутку від короткострокових коливань справедливої вартості таких інвестицій. Справедливу вартість фінансових активів під час їх подальшої оцінки Компанія визначає у відповідності до МСФЗ 13 "Оцінка справедливої вартості". Якщо для фінансового активу є ціна котирування на активному ринку на дату оцінки (або найближчу дату), то Компанія використовує цю ціну як справедливу вартість фінансового активу без коригування.

Якщо фінансовий актив не має ціни котирування на активному ринку на дату оцінки (або найближчу дату), то Компанія використовує наступну методологію.

Для фінансових активів у вигляді пайових цінних паперів або інших корпоративних прав:

- справедливою вартістю є ринкова ціна, визначена у звіті незалежного оцінювача, який має відповідні сертифікати та свідоцтва, на дату оцінки (або найближчу дату);
- якщо ринкова ціна не визначалась незалежним оцінювачем на дату оцінки (або найближчу дату), справедлива вартість визначається як частка Компанії в чистих активах об’єкта інвестування, за умови, що фінансова звітність об’єкта інвестування на дату, найближчу до дати оцінки, оприлюднена та підтверджена звітом незалежного аудитора, який містить немодифіковану думку або думку із застереженням;
- якщо фінансова звітність об’єкта інвестування на дату, найближчу до дати оцінки, не оприлюднювалась або звіт незалежного аудитора містить негативну думку чи відмову від висловлення думки, Компанія приймає, що справедлива вартість дорівнює нулю.

Зміни справедливої вартості об’єктів основних засобів, що входять до складу групи "Земельні ділянки", які оцінюються за справедливою вартістю, визнаються в іншому сукупному доході та, відповідно, у власному капіталі (субрахунки рахунку 41).

Справедлива вартість визнається на підставі поточної ринкової ціни. Визначення справедливої вартості здійснюється шляхом залучення незалежного суб'єкта оціночної діяльності.

Опис облікової політики щодо фінансових активів.

Компанія здійснює класифікацію та оцінку фінансових активів, виходячи з бізнес-моделі, яку вона використовує для управління цими активами, та характеристик грошових потоків, передбачених договором.

Компанія оцінює й відображає в бухгалтерському обліку фінансовий актив за амортизованою собівартістю, якщо одночасно виконуються такі умови:
фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для отримання передбачених договором грошових потоків;
договір за фінансовим активом передбачає отримання у визначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми та процентів на непогашену частину основної суми.

Компанія оцінює й відображає в бухгалтерському обліку фінансовий актив за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, якщо одночасно виконуються такі умови:
- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів;
- договір за фінансовим активом передбачає отримання у визначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми та процентів на непогашену частину основної суми.

Компанія відображає в бухгалтерському обліку інвестиції в інструменти капіталу за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, якщо бізнес-моделлю передбачено отримання прибутку від короткострокових коливань справедливої вартості таких інвестицій.

Компанія регулярно 1 раз на рік здійснює оцінку бізнес-моделей, дохідності фінансових активів та ризиків, що впливають на управління фінансовими активами.

Компанія здійснює пере класифікацію фінансових активів, лише тоді, коли вона змінює свої бізнес-моделі управління фінансовими активами, відповідно до п. п. 4.4.1 – 4.4.3, 5.6.1 – 5.6.7 МСФЗ 9 "Фінансові інструменти". Зміни в намірах, що стосуються певних фінансових активів (або груп фінансових активів) або тимчасове зникнення певного ринку фінансових активів не вважаються змінами бізнес-моделей.

Оцінку фінансових активів під час первісного визнання та подальшу їх оцінку Компанія здійснює у відповідності до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" .

Найкращими доказами справедливої вартості фінансового активу при первісному визнанні є ціна операції, тобто справедлива вартість наданої компенсації. Якщо Компанія з'ясовує, що справедлива вартість при первісному визнанні відрізняється від вартості за договором, то різниця між вартістю за договором та справедливою вартістю відображається як витрати/дохід з одночасним зменшенням/збільшенням балансової вартості фінансового активу.

Справедливу вартість фінансових активів під час їх подальшої оцінки Компанія визначає у відповідності до МСФЗ 13 "Оцінка справедливої вартості".

Якщо для фінансового активу є ціна котирування на активному ринку на дату оцінки (або найближчу дату), то Компанія використовує цю ціну як справедливу вартість фінансового активу без коригування.

Якщо фінансовий актив не має ціни котирування на активному ринку на дату оцінки (або найближчу дату), то Компанія використовує наступну методологію.

Для фінансових активів у вигляді пайових цінних паперів або інших корпоративних прав:
- справедливою вартістю є ринкова ціна, визначена у звіті незалежного оцінювача, який має відповідні сертифікати та свідоцтва, на дату оцінки (або найближчу дату);
- якщо ринкова ціна не визначалась незалежним оцінювачем на дату оцінки (або найближчу дату), справедлива вартість визначається як частка Компанії в чистих активах об'єкта інвестування, за умови, що фінансова звітність об'єкта інвестування на дату, найближчу до дати оцінки, оприлюднена та підтверджена звітом незалежного аудитора, який містить немодифіковану думку або думку із застереженням;
- якщо фінансова звітність об'єкта інвестування на дату, найближчу до дати оцінки, не оприлюднювалась або звіт незалежного аудитора містить негативну думку чи відмову від висловлення думки, Компанія приймає, що справедлива вартість дорівнює нулю.

Для фінансових активів у вигляді облігацій підприємств або інших боргових цінних паперів справедлива вартість визначається як теперішня вартість очікуваних грошових потоків від фінансового активу, дисконтованих за ринковою ставкою відсотка. Ринкова ставка відсотка визначається на підставі процентних ставок за кредитами та депозитами, оприлюднених Національним банком України, з урахуванням зіставності.

Зміни справедливої вартості фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, визнаються в іншому сукупному доході та, відповідно, у власному капіталі (субрахунки рахунку 41), за виключенням, процентних доходів, курсових різниць та очікуваних кредитних збитків.

Амортизована собівартість фінансового активу – це сума, за якою фінансовий актив оцінюється під час первісного визнання, за вирахуванням отриманих або сплачених коштів (основної суми боргу, процентних доходів (витрат) або інших платежів, пов'язаних з ініціюванням фінансового активу), збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, – різниці між первісно визнаною сумою та сумою погашення фінансового активу, скоригована з урахуванням оціночного резерву під кредитні збитки.

Всі зміни амортизованої собівартості активу відображаються як прибутки/збитки, в тому числі, очікувані кредитні збитки.

Опис облікової політики щодо фінансових інструментів.

Опис облікової політики щодо визнання фінансових інструментів.

Визнання фінансових активів Компанія здійснює у відповідності до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" та МСФЗ 4 "Страхові контракти" наступним чином:
- строкові банківські вклади (депозити) - з моменту перерахування коштів на депозитний рахунок, відповідно до договору банківського вкладу (депозиту);
- облігації внутрішньої та зовнішньої державної позики - з моменту зарахування облігацій на рахунок в цінних паперах Компанії;
- облігації підприємств та інші боргові цінні папери - з моменту зарахування облігацій на рахунок в цінних паперах Компанії;
- пайові цінні папери або інші корпоративні права - з моменту зарахування облігацій на рахунок в цінних паперах Компанії або внесення змін до Статуту об'єкта інвестування;
- дебіторська заборгованість за страховою діяльністю:
а) для видів обов'язкового страхування - з моменту укладання страхового контракту (договору), відповідно до якого Компанія взяла на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату;
б) для видів добровільного страхування та договорів вхідного перестрахування – відповідно до умов договору страхування;

-дебіторська заборгованість перестраховиків за виплатами страхового відшкодування визнається в момент визнання кредиторської заборгованості Компанії за виплатами страхового відшкодування та оцінюється відповідно до умов договору перестрахування;
- інша дебіторська заборгованість - з моменту, коли одна зі сторін виконає свою частину договору.

Опис облікової політики щодо припинення визнання фінансових інструментів.

Припинення визнання фінансових активів Компанія здійснює у відповідності до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" та МСФЗ 4 "Страхові контракти" наступним чином:
- строкові банківські вклади (депозити) - з моменту перерахування коштів з депозитного рахунку (чи в інший спосіб повернення коштів) або з моменту, коли Компанією встановлено, що вона не має більш обґрунтованих очікувань щодо повернення грошових коштів;
- облігації внутрішньої та зовнішньої державної позики - з моменту погашення облігацій, або з моменту, коли Компанією встановлено, що вона не має більш обґрунтованих очікувань щодо повернення грошових коштів;
- пайові цінні папери або інші корпоративні права - з моменту продажу цінних паперів або з моменту, коли Компанією встановлено, що емітента цінних паперів визнано банкрутом або припинено як юридичну особу у зв'язку з його ліквідацією;
- дебіторська заборгованість за страховою діяльністю - з моменту оплати заборгованості або з моменту, коли дебіторську заборгованість визнано "безнадійною";
- інша дебіторська заборгованість - з моменту оплати заборгованості або з моменту, коли дебіторську заборгованість визнано "безнадійною".

Опис облікової політики щодо фінансових інструментів за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Компанія відображає в бухгалтерському обліку інвестиції в інструменти капіталу за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, якщо бізнес-моделлю передбачено отримання прибутку від короткострокових коливань справедливої вартості таких інвестицій.

Компанія регулярно 1 раз на рік здійснює оцінку бізнес-моделей, дохідності фінансових активів та ризиків, що впливають на управління фінансовими активами.

Компанія здійснює пере класифікацію фінансових активів, лише тоді, коли вона змінює свої бізнес-моделі управління фінансовими активами, відповідно до п. п. 4.4.1 – 4.4.3, 5.6.1 – 5.6.7 МСФЗ 9 "Фінансові інструменти". Зміни в намірах, що стосуються певних фінансових активів (або груп фінансових активів) або тимчасове зникнення певного ринку фінансових активів не вважаються змінами бізнес-моделей.

Визнання та припинення визнання фінансових активів Компанія здійснює у відповідності до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" та МСФЗ 4 "Страхові контракти".

Опис облікової політики щодо фінансових активів, доступних для продажу.

Відповідно до МСФЗ 5 "Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність" Компанія визнає необоротні активи, утримувані для продажу, в періоді, в якому прийнято рішення про продаж необоротного активу.

Необоротний актив (група вибуття) визнаються утримуваними для продажу у разі, якщо:
- економічні вигоди очікується отримати від їх продажу, а не від їх поточного використання;
- вони готові до негайного продажу у їх теперішньому стані;

- їх продаж, як очікується, буде завершено протягом року з дати визнання їх такими, що утримуються для продажу;
- умови їх продажу відповідають звичайним умовам продажу для подібних активів;
- здійснення їх продажу має високу ймовірність, зокрема якщо уповноваженим підрозділом Компанії підготовлено, а керівництвом Компанії затверджено відповідний план або укладено твердий контракт про продаж, здійснюється їх активна пропозиція на ринку за ціною, що відповідає справедливій вартості.

Необоротні активи, утримувані для продажу, обліковуються за найменшою з двох величин – балансовою вартістю або чистою вартістю реалізації (справедлива вартість активу за вирахуванням витрат на його реалізацію).

Зміна вартості обліковується в складі фінансових результатів.

Опис облікової політики щодо непоточних активів та груп вибуття, класифікованих як утримувані для продажу.

Відповідно до МСФЗ 5 "Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність" Компанія визнає необоротні активи, утримувані для продажу, в періоді, в якому прийнято рішення про продаж необоротного активу.

Необоротний актив (група вибуття) визнаються утримуваними для продажу у разі, якщо:
- економічні вигоди очікується отримати від їх продажу, а не від їх поточного використання;
- вони готові до негайного продажу у їх теперішньому стані;
- їх продаж, як очікується, буде завершено протягом року з дати визнання їх такими, що утримуються для продажу;
- умови їх продажу відповідають звичайним умовам продажу для подібних активів;
- здійснення їх продажу має високу ймовірність, зокрема якщо уповноваженим підрозділом Компанії підготовлено, а керівництвом Компанії затверджено відповідний план або укладено твердий контракт про продаж, здійснюється їх активна пропозиція на ринку за ціною, що відповідає справедливій вартості.

Необоротні активи, утримувані для продажу, обліковуються за найменшою з двох величин – балансовою вартістю або чистою вартістю реалізації (справедлива вартість активу за вирахуванням витрат на його реалізацію).

Зміна вартості обліковується в складі фінансових результатів.

Компанія здійснює класифікацію та оцінку фінансових активів, виходячи з бізнес-моделі, яку вона використовує для управління цими активами, та характеристик грошових потоків, передбачених договором.

Компанія оцінює й відображає в бухгалтерському обліку фінансовий актив за амортизованою собівартістю, якщо одночасно виконуються такі умови:
-фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для отримання передбачених договором грошових потоків;
-договір за фінансовим активом передбачає отримання у визначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми та процентів на непогашену частину основної суми.

Компанія оцінює й відображає в бухгалтерському обліку фінансовий актив за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, якщо одночасно виконуються такі умови:
-фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів;
- договір за фінансовим активом передбачає отримання у визначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми та процентів на непогашену частину основної суми.

Компанія відображає в бухгалтерському обліку інвестиції в інструменти капіталу за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, якщо бізнес-моделлю передбачено отримання прибутку від короткострокових коливань справедливої вартості таких інвестицій.

Всі інші інвестиції в інструменти капіталу Компанія обліковує за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході. При цьому, кумулятивні зміни справедливої вартості не переносяться з іншого сукупного доходу до прибутків або збитків, а можуть бути віднесені тільки до іншої статті капіталу під час припинення визнання інструментів капіталу, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід. Дивіденди за такими інструментами капіталу визнаються як прибуток, крім випадків, коли дивіденди представляють собою відшкодування частини собівартості інвестицій.

Оцінку фінансових активів під час первісного визнання та подальшу їх оцінку Компанія здійснює у відповідності до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" та МСФЗ 4 "Страхові контракти", як наведено в таблиці нижче.

Керуючись п.35 МСБО 1 Компанія подає на нетто-основі прибутки та збитки від фінансових інструментів, утримуваних для продажу, зокрема при погашенні державних облігацій внутрішнього та зовнішнього займу

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, які обліковуються на балансі Компанії, представлені за МСФЗ 9:

№	Фінансові активи	Подальша оцінка	Нарахування резерву під збитки
1	Строкові (банківські) депозити	Номінальна вартість, припинення визнання з моменту перерахування коштів з депозитного рахунку	Резерв під збитки (не нараховується)
	Інвестиції в цінні папери	Справедлива вартість, переоцінка через прибуток або збиток, припинення визнання через прибуток або збиток з моменту продажу цінних паперів або з моменту, коли Компанією встановлено, що емітента цінних паперів визнано банкрутом або припинено як юридичну особу у зв’язку з його ліквідацією	Резерв під збитки (не нараховується).
2	Державні облігації внутрішнього займу (ОВДП) які номіновані у національній валюті Державні облігації внутрішнього та зовнішнього	Амортизаційна собівартість, переоцінка по курсу НБУ на звітну дату, припинення визнання після погашення	Резерв під збитки нараховується у разі виникнення вмотивованого припущення про неможливість виконання емітентом цінних паперів своїх обов’язків щодо повернення заборгованості

	займу номіновані в іноземній валюті		
4	Корпоративні права	Справедлива вартість, переоцінка через прибуток або збиток, припинення визнання через прибуток або збиток з моменту продажу цінних паперів або з моменту, коли Компанією встановлено, що емітента цінних паперів визнано банкрутом або припинено як юридичну особу у зв'язку з його ліквідацією	Резерв під збитки (не нараховується)
5	Векселі	Справедлива вартість, переоцінка через прибуток або збиток, припинення визнання через прибуток або збиток	Резерв під збитки (не нараховується)
6	Дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	За сумою страхового платежу/страхової виплати, зазначеною в страховому/перестраховому контракті, подальша оцінка за амортизованою собівартістю	Резерв під збитки нараховується
7	Інша дебіторська заборгованість	За ціною операції, подальша оцінка за амортизованою собівартістю	Резерв під збитки нараховується

Найкращими доказами справедливої вартості фінансового активу при первісному визнанні є ціна операції, тобто справедлива вартість наданої компенсації. Якщо Компанія з'ясовує, що справедлива вартість при первісному визнанні відрізняється від вартості за договором, то різниця між вартістю за договором та справедливою вартістю відображається як витрати/дохід з одночасним зменшенням/збільшенням балансової вартості фінансового активу.

Справедливу вартість фінансових активів під час їх подальшої оцінки Компанія визначає у відповідності до МСФЗ 13 "Оцінка справедливої вартості".

Якщо для фінансового активу є ціна котирування на активному ринку на дату оцінки (або найближчу дату), то Компанія використовує цю ціну як справедливу вартість фінансового активу без коригування.

Якщо фінансовий актив не має ціни котирування на активному ринку на дату оцінки (або найближчу дату), то Компанія використовує наступну методологію.

Для фінансових активів у вигляді пайових цінних паперів або інших корпоративних прав:

- справедливою вартістю є ринкова ціна, визначена у звіті незалежного оцінювача, який має відповідні сертифікати та свідоцтва, на дату оцінки (або найближчу дату);
- якщо ринкова ціна не визначалась незалежним оцінювачем на дату оцінки (або найближчу дату), справедлива вартість визначається як частка Компанії в чистих активах об'єкта інвестування, за умови, що фінансова звітність об'єкта інвестування на дату, найближчу до дати оцінки, оприлюднена та підтверджена звітом незалежного аудитора, який містить немодифіковану думку або думку із застереженням;
- якщо фінансова звітність об'єкта інвестування на дату, найближчу до дати оцінки, не оприлюднювалась або звіт незалежного аудитора містить негативну думку чи відмову від висловлення думки, Компанія приймає, що справедлива вартість дорівнює нулю.

–Для фінансових активів у вигляді облігацій підприємств або інших боргових цінних паперів справедлива вартість визначається як теперішня вартість очікуваних грошових потоків від фінансового активу, дисконтованих за ринковою ставкою відсотка. Ринкова ставка відсотка визначається на підставі процентних ставок за кредитами та депозитами, оприлюднених Національним банком України, з урахуванням зі ставності.

Зміни справедливої вартості фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, визнаються в іншому сукупному доході та, відповідно, у власному капіталі (субрахунки рахунку 41), за виключенням, процентних доходів, курсових різниць та очікуваних кредитних збитків.

Амортизована собівартість фінансового активу – це сума, за якою фінансовий актив оцінюється під час первісного визнання, за вирахуванням отриманих або сплачених коштів (основної суми боргу, процентних доходів (витрат) або інших платежів, пов'язаних з ініціюванням фінансового активу), збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, – різниці між первісно визнаною сумою та сумою погашення фінансового активу, скоригована з урахуванням оціночного резерву під кредитні збитки.

Всі зміни амортизованої собівартості активу відображаються як прибутки/збитки, в тому числі, очікувані кредитні збитки.

Компанія визначає оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за фінансовими активами в сумі, що дорівнює:
- сумі майбутніх кредитних збитків за весь строк дії фінансового активу, якщо кредитний ризик за цим фінансовим активом значно збільшився з моменту первісного визнання та за кредитно-знеціненими фінансовими активами;
- сумі майбутніх кредитних збитків за 12 місяців (*12-місячні очікувані кредитні збитки*), якщо відсутнє значне збільшення кредитного ризику за цим фінансовим активом з моменту первісного визнання.

Визначення значного збільшення кредитного ризику та кредитно-знецінених фінансових активів.

На кожну звітну дату Компанія оцінює, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику за фінансовим активом з моменту первісного визнання. Здійснюючи таку оцінку Компанія порівнює ризик настання дефолту (ймовірність дефолту) за фінансовим активом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту (ймовірністю дефолту) за фінансовим активом на дату первісного визнання.

Компанія вважає кредитний ризик за фінансовим активом низьким, якщо такий фінансовий актив має низький ризик настання дефолту, боржник (емітент боргового інструмента) в найближчій перспективі має стабільну здатність виконати зобов'язання, передбачені договором, і несприятливі зміни економічних та комерційних умов в більш віддаленій перспективі можуть, але не обов'язково, знизити його здатність виконати зобов'язання, передбачені договором.

Банки, в яких Компанія розміщує депозити, вважаються такими, що мають низький кредитний ризик, якщо вони мають довгостроковий кредитний рейтинг інвестиційного рівня за Національною рейтинговою шкалою.

Під час аналізу змін кредитного ризику Компанія враховує наступну інформацію про боржника (емітента):

- значні зміни внутрішніх показників кредитного ризику;
- значні зміни зовнішніх ринкових показників кредитного ризику для певного фінансового інструменту або аналогічного фінансового інструменту з таким же строком дії;
- існуючі або прогнозовані несприятливі зміни комерційних, фінансових або економічних умов, які, як очікується, призведуть до значних змін в здатності боржника виконати свої боргові зобов'язання;
- фактичні або очікувані значні зміни результатів операційної діяльності боржника (зменшення виручки, збільшення операційних ризиків, зниження якості активів, проблеми, пов'язані з ліквідністю та/або управлінням, тощо);
- значне збільшення кредитного ризику за іншими фінансовими інструментами того ж боржника;
- фактичні або очікувані несприятливі зміни нормативно-правових, економічних або технологічних умов діяльності боржника, що призводить до значних змін в здатності боржника виконати свої боргові зобов'язання.

Значним збільшенням кредитного ризику за фінансовим активом, емітованим банком, в тому числі за розміщеним депозитом, Компанія вважає зниження довгострокового рейтингу банку з інвестиційного рівня до спекулятивного рівня за національною рейтинговою шкалою.

Кредитно-знеціненими вважаються фінансові активи у разі настання однієї або кількох подій, які негативно впливають на оцінені майбутні грошові потоки за такими фінансовими активами. Підтвердженням кредитного знецінення фінансового активу (групи фінансових активів) є спостережувані дані про наступні події:

- значні фінансові труднощі боржника;
- прострочення платежів більше ніж на 90 днів;
- наявність інформації про ймовірне банкрутство або фінансову реорганізацію боржника;
- зникнення активного ринку для фінансового активу в результаті фінансових труднощів;
- придбання або створення фінансового активу з великим дисконтом, який відображає понесені кредитні збитки.

Опис облікової політики щодо оцінки запасів.

Запаси матеріальних цінностей – це активи, які утримуються Компанією для споживання у процесі здійснення діяльності (виконання робіт, надання послуг), а також для забезпечення адміністративних (управлінських) потреб. Запаси визнаються активом, якщо є ймовірність отримання в майбутньому економічної вигоди, пов'язаної з їх використанням, а вартість запасів може бути достовірно визначена.

При визначенні підходу до обліку запасів Компанія керується МСБО 2 "Запаси".

Запаси товарно-матеріальних цінностей складаються з:

- господарських матеріалів (матеріальні цінності, необхідні для діяльності Компанії, а також для ремонту необоротних активів);
- малоцінних і швидкозношуваних предметів – предметів, які використовуються Компанією не більше одного року (незалежно від їх вартості).

У бухгалтерському обліку матеріальні цінності оприбутковуються на відповідні рахунки бухгалтерського обліку за фактичними цінами придбання, тобто за первісною вартістю, з урахуванням витрат на транспортування від постачальника, податки,

збори, інші обов'язкові платежі та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням запасів.

Запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за найменшою з двох оцінок: за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

Первісна вартість запасів у бухгалтерському обліку не змінюється, крім випадків, якщо на дату балансу їх ціна знизилась або вони зіпсовані, застаріли, або іншим чином втратили первісно очікувану економічну вигоду. Запаси відображаються за чистою вартістю реалізації, якщо на дату балансу їх ціна знизилась або вони зіпсовані, застаріли, або іншим чином втратили первісно очікувану економічну вигоду.

Інвентаризація запасів матеріальних цінностей у Компанії проводиться у відповідності до вимог чинної нормативно-законодавчої бази України.

При відпуску запасів в експлуатацію та іншому вибутті у Компанії використовуються метод "FIFO" – "перше надходження-перший видаток".

Вартість виданих в підзвіт матеріальних цінностей обліковується на аналітичному рахунку особи, що отримала матеріали (предмети), і по мірі використання списується на витрати періоду, в якому ці матеріальні цінності були використані, на підставі первинного документу, що підтверджує використання, складеного комісією зі списання матеріальних цінностей, що створена згідно з наказом керівника Компанії.

Документом, що засвідчує використання виданих під звіт господарських матеріалів на поліпшення основних засобів і вдосконалення нематеріальних активів (модернізація, модифікація, дообладнання, реконструкція тощо), є акт постійно діючої головної інвентаризаційної комісії, створеної згідно з наказом Керівника Компанії.

Видані під звіт господарські матеріали, використані на підтримання основних засобів та нематеріальних активів у робочому стані (у т. ч. на капітальний і поточний ремонти), списуються на витрати на підставі первинного документа про використання вказаних цінностей за призначенням, складеного відповідною комісією.

Вартість використаних матеріальних цінностей відноситься на витрати, а використаних у процесі будівництва чи поліпшення необоротних активів - на рахунки капітальних інвестицій, якщо вони відповідають критеріям визнання активу.

Висновок постійно діючої головної інвентаризаційної комісії про відшкодування винними особами (у разі становлення таких) втрат Компанії, що заподіяні неналежним зберіганням запасів товарно-матеріальних цінностей, затверджується Керівником.

Опис облікової політики щодо торговельної та іншої дебіторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість страхувальників (перестрахувальників) визначається по кожному договору страхування (перестрахування). Дані щодо дебіторської заборгованості за кожним договором прямого страхування, укладеним в національній валюті, міститься в системі страхового обліку.

Інформація щодо дебіторської заборгованості по кожному договору прямого страхування, укладеному в іноземній валюті, та кожному договору перестрахування, накопичується в системі бухгалтерського обліку.

Компанія визнає дебіторську заборгованість "безнадійною" в одному з наступних випадків:

–коли минув строк позовної давності дебіторської заборгованості;

– у разі смерті фізичної особи – дебітора, за відсутності у неї спадкового майна, на яке може бути звернено стягнення;

– у разі визнання у судовому порядку фізичної особи – дебітора безвісно відсутньою або померлою;

– коли дебіторська заборгованість не може бути погашена внаслідок недостатності майна дебітора, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;

– коли стягнення дебіторської заборгованості стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;

– у разі, якщо юридичну особу визнано банкрутом у встановленому законом порядку або припинено у зв'язку з ліквідацією.

Для дебіторської заборгованості за страховою діяльністю та для іншої поточної дебіторської заборгованості Компанія оцінює резерв під збитки в розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії.

Для оцінювання очікуваних кредитних збитків за дебіторською заборгованістю Компанія використовує матрицю резервування. Матриця резервування визначає фіксовані ставки резервування, залежно від кількості днів, що минули з моменту визнання безнадійної дебіторської заборгованості.

Матриця резервування

Кількість днів, що минули з моменту визнання дебіторської заборгованості Ставка резервування, %

від 1 до 30 днів 0

від 31 до 60 днів 20

від 61 до 90 днів 35

від 91 до 180 днів 50

більше 180 днів 100

Резерв під збитки використовується на погашення після визнання такої заборгованості безнадійною відповідно до облікової Політики Компанії.

Дебіторська заборгованість, що визнається безнадійною, списується з балансу з відображенням витрат (у т. ч. у разі перевищення суми дебіторської заборгованості над сумою сформованого резерву) у складі інших операційних витрат.

Сума відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включається до складу інших операційних доходів.

Компанія здійснює інвентаризацію дебіторської заборгованості відповідно до вимог чинної нормативно-законодавчої бази України.

Списання дебіторської заборгованості з балансу здійснюється за наказом керівника Компанії, згідно затверджених керівником Компанії результатів інвентаризації тощо.

Опис облікової політики щодо визначення компонентів грошових коштів та їх еквівалентів.

Грошові кошти та їх еквіваленти включають гроші в касі, гроші на рахунках у банках, грошові кошти в дорозі та інші короткострокові ліквідні інвестиції зі строком розміщення не більше трьох місяців.

Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за їх номінальною вартістю.

Грошові кошти, отримані від операцій в іноземній валюті, під час первісного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу Національного банку на дату здійснення операції (дата визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат).

На дату складання фінансової звітності грошові кошти в іноземній валюті обліковуються за перерахунком у гривні за курсом Національного банку.

Прийом та видача коштів у касу (з каси) оформлюється відповідно прибутковими та видатковими касовими ордерами.

Видаткові касові ордери підписуються посадовими особами, яким наказом Керівника Компанії надано право підпису банківських документів.

Касир/особа, на яку покладено обов'язки касира є матеріально-відповідальною особою, з якою укладається договір про повну матеріальну відповідальність.

Контроль за правильним веденням касової книги покладається на головного бухгалтера.

Опис облікової політики щодо переведення іноземної валюти.

Для відображення операцій, здійснених в іноземній валюті, в облікових регістрах та звітності Компанія керується МСБО 21 "Вплив валютних курсів".

Операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу (установлений НБУ курс грошової одиниці України до грошової одиниці іншої країни) на початок дня дати здійснення операції (дата визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат).

На кожну наступну після визнання дату балансу:

- усі монетарні статті в іноземній валюті відображаються в бухгалтерському обліку з використанням валютного курсу на кінець дня дати балансу;
- статті балансу, за якими обліковуються боргові цінні папери, номіновані в іноземній валюті (депозитні сертифікати, облігації, векселі тощо), є монетарними, оскільки такі цінні папери є формою довгострокової позики, яка підлягає погашенню у визначений строк грошовими коштами;
- статті доходів та витрат майбутніх періодів, що виникли в іноземній валюті і пов'язані з виконанням робіт чи наданням послуг, є немонетарними і обліковуються за валютним курсом на початок дня дати розрахунку, тобто фактичного їх отримання/сплати;
- статті доходів та витрат майбутніх періодів, що виникли в іноземній валюті та пов'язані з активами і зобов'язаннями, які будуть отримані або сплачені у фіксованій сумі іноземної валюти, є монетарними і обліковуються за валютним курсом на кінець дня дати балансу, а, отже, обліковуються в іноземній валюті та переоцінюються при кожній зміні валютного курсу.

Визначення курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті проводиться на дату балансу, також на дату здійснення господарської операції в її межах. Для визначення курсових різниць на дату балансу застосовується валютний курс на кінець дня дати балансу. При визначенні курсових різниць на дату здійснення господарської операції застосовується валютний курс на початок дня дати здійснення операції.

Залежно від виду діяльності курсові різниці поділяються на:

- операційні – виникають від перерахунку статей, пов'язаних із операційною діяльністю Компанії, зокрема від перерахунку залишку грошових коштів в іноземній валюті;
- неопераційні – виникають від перерахунку статей, пов'язаних з інвестиційною і фінансовою діяльністю Компанії.

Курсові різниці від перерахунку грошових коштів в іноземній валюті та інших монетарних статей про операційну діяльність відображаються у складі інших операційних доходів (витрат).

Бухгалтерський облік операцій в іноземній валюті ведеться у подвійній оцінці, а саме - у номінальній сумі іноземної валюти, щодо якої встановлюється офіційний (обліковий) курс гривні, та гривневому еквіваленті за валютним (офіційним) курсом.

Розрахунок курсових різниць і відображення в бухгалтерському обліку здійснюється останнього числа кожного місяця.

В податковому обліку визначення курсових різниць від перерахунку операцій, виражених в іноземній валюті, заборгованості та іноземної валюти здійснюється відповідно до бухгалтерського обліку. Керуючись п. 35 МСБО 1Компанія подає на нетто-основі прибутки та збитки від курсових різниць.

Опис облікової політики щодо фінансових зобов'язань.

Фінансові зобов’язання.

Під час первісного визнання Компанія оцінює всі фінансові зобов’язання за справедливою вартістю. Найкращими доказами справедливої вартості фінансового зобов’язання при первісному визнанні є ціна операції, тобто справедлива вартість одержаної компенсації. Якщо Компанія з'ясовує, що справедлива вартість при первісному визнанні відрізняється від вартості за договором, то різниця між вартістю за договором та справедливою вартістю відображається як витрати/дохід з одночасним збільшенням/зменшенням балансової вартості фінансового зобов’язання.

Подальша оцінка фінансових зобов'язань, які будуть отримані або сплачені у фіксованій сумі іноземної валюти, є монетарними і обліковуються за валютним курсом на кінець дня дати балансу, а, отже, обліковуються в іноземній валюті та переоцінюються при кожній зміні валютного курсу.

Опис облікової політики щодо забезпечень.

Зобов’язання зі страхової діяльності:

Страхові резерви.

Страхові резерви утворюються Компанією з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування залежно від видів страхування (перестрахування).

Формування страхових резервів здійснюється шляхом їх обчислення відповідно до внутрішньої політики з формування технічних резервів Компанії, розробленою та затвердженої згідно з методикою, визначеною Національною Комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Для відображення зобов’язань за договорами страхування в Компанії формуються такі страхові резерви:

резерв незароблених премій (далі - РНП);

резерв заявлених, але не виплачених збитків;

резерв збитків, які виникли, але не заявлені;

Методи формування страхових резервів викладені у Внутрішній політиці з формування технічних резервів Компанії.

Зобов’язання за виплатами страхового відшкодування.

Зобов’язання визнаються на дату затвердження страхового акту, який є підставою для нарахування в бухгалтерському обліку страхового відшкодування, та відображаються на балансі в сумі, вказаній такому акті.

Зобов’язання за розрахунками з перестраховками.

Зобов’язання визнаються на дату початку дії договору перестрахування та відображаються в обліку відповідно до умов договору перестрахування.

Аванси, отримані за договорами страхування.

Попередня оплата - це суми премій, що отримані до виникнення дебіторської заборгованості за нарахованими страховими преміями. У зв’язку з цим отримані суми попередньої оплати відображаються як зобов’язання з прямого страхування до початку дії договору страхування або до дати сплати премії (у разі сплати страхової премії за діючими договорами раніше, ніж визначено договором).

Заборгованість з агентської винагороди страхових агентів.

Заборгованість з агентської винагороди страхових агентів у бухгалтерському обліку визнається на дату підписання актів надання послуг страховим агентом.

Заборгованість з агентської винагороди оцінюється відповідно до ставок агентської винагороди за видами страхування відповідно до умов укладених агентських договорів. За базу розрахунку заборгованості приймається сума внесених

(нарахованих) страхових платежів за договорами страхування, укладеними за посередництвом агентів.

Інші зобов'язання.

До інших зобов'язань Компанії входять:
розрахунки з працівниками з оплати праці;
розрахунки з бюджетом та позабюджетними фондами;
розрахунки з постачальниками;
орендне зобов'язання, визнане за договорами оренди, що підпадають під дію МСФЗ 16 "Оренда".

Компанія на дату початку оренди визнає орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Компанія дисконтує платежі за право користування базовим активом протягом строку оренди (орендні платежі), застосовуючи ставку відсотка, яка передбачена в договорі оренди.

Опис облікової політики щодо виплат працівникам.

Зобов'язання Компанії із оплати відпусток працівників Компанії, які не були використані в поточному періоді (забезпечення майбутніх витрат та платежів на виплату відпусток), визнаються під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні компенсації за відпустки, та визначається за обліковою оцінкою ресурсів, необхідних для компенсації.

При формуванні забезпечення (резерву) оплати відпусток Компанія керується, зокрема, МСБО 19 "Виплати працівникам".

Опис облікової політики щодо витрат.

Бухгалтерський облік витрат базується на принципах нарахування та відповідності витрат і здійснюється згідно з Концептуальною основою фінансової звітності.

Витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

Витрати визнаються у фінансовій звітності Компанії, коли виникає зменшення майбутніх економічних вигід (у вигляді вибуття чи амортизації активів або виникненням зобов'язань, результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам) і їх можна достовірно оцінити.

В податковому обліку витрати визнаються за правилами бухгалтерського обліку, з урахуванням обмежень, визначених Податковим кодексом України, на підставі первинних документів та даних регістрів бухгалтерського обліку.

Опис облікової політики щодо фінансового доходу.

Дивідендний дохід – дивіденди визнаються в прибутку лише в тому разі, якщо:
- право Компанії на одержання виплат за дивідендами встановлено;
- є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з дивідендами, надійдуть до Компанії;
- суму дивідендів можна достовірно оцінити;
- відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій – дохід, отриманий в результаті використання коштів Компанії третіми сторонами і визнається відповідно до умов договору.

Опис облікової політики щодо фінансових витрат.

До фінансових витрат належать:
- витрати на відсотки за користування отриманими кредитами, за випущеними облігаціями, за фінансовою орендою тощо;
- інші витрати, пов'язані із залученням позикового капіталу;

- фінансові витрати за договорами оренди, що підпадають під дію МСФЗ 16 "Оренда".

Опис облікової політики щодо договорів страхування, та пов'язаних активів, зобов'язань, доходу та витрат.

Страховий облік – це процес опрацювання та відображення даних щодо страхової діяльності Компанії за договорами прямого страхування та перестрахування (укладання договорів, врегулювання страхових випадків тощо). Інформація страхового обліку є базовою для бухгалтерського, податкового та управлінського обліку.

Активи перестрахування.

Компанія перестраховує ризики виконання частини своїх обов'язків перед страхувальником у інших страховиків (перестраховиків), відповідно до законодавства України.

Активи перестрахування представляють собою чисті контрактні права Компанії згідно з договорами перестрахування та оцінюються як частки в страхових резервах (страхових зобов'язаннях) наступним чином:

- для розрахунку частки перестраховиків у резерві незароблених премій (за методом "1/4") на будь-яку дату приймаються частки страхових платежів у розмірі 80 відсотків, нараховані перестраховикам кожного місяця з попередніх дев'яти місяців розрахункового періоду. Розрахунок виконується аналогічно до розрахунку резерву незароблених премій;
- частка перестраховика в резерві заявлених, але не виплачених збитків, розраховується для кожної неврегульованої вимоги, що входить до складу резерву заявлених, але не виплачених збитків, базуючись на умовах договору перестрахування, яким перестраховано прямий договір страхування, за яким сталася подія, та обставин події;

Зобов'язання зі страхової діяльності.

Страхові резерви.

Страхові резерви утворюються Компанією з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування залежно від видів страхування (перестрахування).

Формування страхових резервів здійснюється шляхом їх обчислення відповідно до внутрішньої політики з формування технічних резервів Компанії, розробленою та затвердженої згідно з методикою, визначеною Національною Комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Для відображення зобов'язань за договорами страхування в Компанії формуються такі страхові резерви:

- резерв незароблених премій (далі - РНП);
- резерв заявлених, але не виплачених збитків;
- резерв збитків, які виникли, але не заявлені;

Методи формування страхових резервів викладені у Внутрішній політиці з формування технічних резервів Компанії.

Зобов'язання за виплатами страхових відшкодувань.

Зобов'язання визнаються на дату затвердження страхового акту, який є підставою для нарахування в бухгалтерському обліку страхового відшкодування, та відображаються на балансі в сумі, вказаній такому акті.

Зобов'язання за розрахунками з перестраховками.

Зобов'язання визнаються на дату початку дії договору перестрахування та відображаються в обліку відповідно до умов договору перестрахування.

Аванси, отримані за договорами страхування.

Попередня оплата - це суми премій, що отримані до виникнення дебіторської заборгованості за нарахованими страховими преміями. У зв'язку з цим отримані суми попередньої оплати відображаються як зобов'язання з прямого страхування до початку дії договору страхування або до дати сплати премії (у разі сплати страхової премії за діючими договорами раніше, ніж визначено договором).

Заборгованість з агентської винагороди страхових агентів.

Заборгованість з агентської винагороди страхових агентів у бухгалтерському обліку визнається на дату підписання актів надання послуг страховим агентом.

Заборгованість з агентської винагороди оцінюється відповідно до ставок агентської винагороди за видами страхування відповідно до умов укладених агентських договорів. За базу розрахунку заборгованості приймається сума внесених (нарахованих) страхових платежів за договорами страхування, укладеними за посередництвом агентів.

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - загальний дохід (виручка) від реалізації страхових послуг, повернень за достроково припиненими на дату балансу договорами страхування.

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визначається шляхом вирахування з суми страхових премій (страхових платежів) наданих повернень за достроково припиненими на дату балансу договорами страхування.

Визнання та методи оцінки доходів від надання страхових послуг.

До доходів від надання страхових послуг належать:

- доходи за договорами страхування (перестрахування);
- дохід від страхових сум і страхових відшкодувань, які підлягають сплаті перестраховиками;
- відшкодування витрат за регресними вимогами;
- збільшення частки перестраховиків у страхових резервах;
- комісійна винагорода за договорами перестрахування;
- зменшення суми страхових резервів;
- агентська винагорода за агентськими послугами Компанії.

Доходи за договорами страхування (перестрахування).

Бухгалтерський облік операцій, пов'язаний з укладенням договорів страхування (перестрахування), повинен забезпечити своєчасне і повне відображення зобов'язань і активів, які виникають у зв'язку з ними, за рахунками бухгалтерського обліку та статтями фінансової звітності, що відповідають реальному стану страхового портфеля, створення умов, необхідних для оперативного контролю за своєчасною сплатою Компанії належних доходів у терміни, визначені договорами страхування.

Бухгалтерський облік доходів від операцій, пов'язаних з укладенням договорів страхування (перестрахування), базується на принципах нарахування та відповідності.

Визнання доходу від надання послуг страхування (перестрахування) відбувається при дотриманні таких умов:

- дохід може бути достовірно оцінений;
- є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод Компанії, тобто Компанія впевнена в тому, що страхувальники (перестрахувальники) внесуть страхові платежі відповідно до договорів страхування.

Страхові премії в контексті доходів Компанії розглядаються з погляду надходжень від страхувальників на користь Компанії певної кількості грошей як плати за страхові послуги. До закінчення дії договору страхування страхова премія складається з двох частин - зароблені та незароблені. Співвідношення між цими частинами пропорційне часу, який залишився до закінчення строку дії договору страхування.

Доходом за договором страхування (перестрахування) є страхова (перестрахова) премія відповідно до договору страхування (перестрахування), яку страхувальник (перестрахувальник) зобов'язаний сплатити Компанії.

Дохід Компанії у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності за звітний період - це зароблені страхові премії. Зароблені страхові премії визначаються збільшенням суми надходжень страхових платежів за звітний період на суму незароблених страхових премій на початок звітного періоду, зменшенням отриманого результату на суму незароблених страхових премій на кінець звітного періоду та страхових премій, переданих у перестрахування у звітному періоді.

Незароблені страхові премії – частки сум надходжень страхових премій, що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату.

Страхові премії за договорами страхування (перестрахування) визнаються доходами в період початку дії договорів страхування (перестрахування) відповідно до договору страхування.

Страхові премії за договорами страхування (перестрахування), термін дії яких 1 рік і менше, та премії за якими сплачуються частинами, визнаються доходами в повному обсязі незалежно від сплати чергових платежів. Чергові платежі доходом не визнаються і є погашенням дебіторської заборгованості страхувальника (перестрахувальника) зі сплати чергових страхових платежів.

Страхові платежі, які надійшли до початку дії договору страхування (попередня оплата), відображаються як зобов'язання перед страхувальниками до початку дії договору страхування.

Облік доходів за договорами страхування (перестрахування) в бухгалтерському обліку відображаються в національній валюті України.

Договір страхування може бути достроково припинений на вимогу страхувальника або Компанії, якщо це передбачено договором страхування, а також за домовленістю сторін. У разі дострокового припинення дії договору страхування Компанія повертає страхувальнику сплачені страхові премії за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових відшкодувань, що були здійснені за цим договором. Якщо вимоги страхувальника обумовлені порушенням умов договору страхування Компанією, то Компанія повертає страхувальнику сплачені страхові премії в повному обсязі. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо страхова премія була сплачена у безготівковій формі.

Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін та у випадках, передбачених чинним законодавством України.

Агентська винагорода за агентськими послугами.

Агентська винагорода за договорами, за якими Компанія надає агентські послуги, визнається доходом відповідно до МСФЗ 15 на підставі актів наданих послуг. У бухгалтерському обліку відображення суми агентської винагороди здійснюється із застосуванням методу нарахування. Розмір агентської винагороди встановлюється у відсотках до сплачених (нарахованих) страхових премій за договорами страхування, укладеними за посередництва Компанії.

Комісійна винагорода за договорами перестрахування.

Дохід у вигляді комісійної винагороди за передачу ризиків на перестрахування нараховується на дату початку дії договору перестрахування із застосуванням методу нарахування. Розмір комісійної винагороди встановлюється у відсотках до сум страхових премій, що передаються в перестрахування.

Частка від сум страхових відшкодувань, сплачена перестраховиками.

При настанні страхового випадку з об'єктом страхування, що був перестрахований, Компанія в повному обсязі сплачує страхове відшкодування, а

перестраховик компенсує їй свою частину у відшкодуванні збитків у сумі згідно з умовами договору перестрахування. Нарахування частки, яка підлягає сплаті перестраховиками, здійснюється в момент нарахування страхового відшкодування, за яким перестраховик має зобов'язання перед Компанією на підставі договорів перестрахування.

Відшкодування витрат за регресними вимогами.

Дохід від відшкодування витрат за регресними вимогами визнається на дату врегулювання регресних вимог.

Собівартість страхових послуг.

До собівартості страхових послуг відносяться витрати на комісійну винагороду установ асистансу.

Виплати страхових сум і страхового відшкодування.

Виплати страхових сум і страхового відшкодування - витрати, які відповідно до структури страхового тарифу забезпечуються страховими нетто-преміями. Виплата страхового відшкодування здійснюється згідно з договором страхування на підставі заяви страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених умовами договору страхування) та страхового акту, і визнається в момент затвердження страхового акту;

тощо.

Резерв катастроф.

Окремою складовою капіталу відповідно до вимог МСФЗ 4 "Страхові контракти" є резерв катастроф.

Резерв катастроф формується з метою здійснення страхових виплат у разі настання природних катастроф або значних промислових аварій, у результаті яких буде заподіяно збитків численним страховим об'єктам, і коли настає потреба здійснювати виплати страхового відшкодування в сумах, що значно перевищують середні розміри збитків, узяті за основу при розрахунку страхових тарифів.

Резерв катастроф формується за видами страхування, умовами яких передбачено обов'язки страховика забезпечити страхову виплату у зв'язку зі шкодою, заподіяною внаслідок дії нездоланної сили або аварії великого масштабу, та в порядку, визначеному законодавством.

Склад технічних резервів, які формує Компанія.

Страхові резерви утворюються з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування залежно від видів страхування (перестрахування). Формування та облік технічних резервів та частки перестраховиків в них здійснюється відповідно до ст.31 Закону України «Про страхування» та Положення про порядок формування, розміщення та обліку страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя затвердженого Розпорядженням Державної комісії з регулювання фінансових послуг № 3104 від 17.12.2004р. зі змінами та доповненнями.

Компанія здійснює формування та облік таких технічних резервів:

- резерв незароблених премій (резерви премій);
- резерв заявлених, але не виплачених збитків;
- резерв збитків, які виникли, але не заявлені;
- резерв катастроф.

Резерви незароблених премій (РНП).

Резерв незароблених премій (резерви премій) (UPR), що включають частки від сум надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), що відповідають страховим ризикам, які минули на звітну дату. Величина резервів незароблених премій на будь-яку звітну дату встановлюється залежно від часток надходжень сум страхових платежів (страхових премій, страхових внесків) та складає 80 відсотків загальної суми надходжень страхових платежів(страхових премій,

страхових внесків), з відповідних видів страхування у кожному місяці попередніх дев'яти місяців (розрахунковий період) і обчислюється з використанням методу 1/4 для всіх видів страхування.

Величина резервів незароблених премій відображається у відповідній окремій статті балансу Компанії, як зобов'язання. Збільшення (зменшення) величини резервів незароблених премій у звітному періоді відповідно зменшує (збільшує) дохід від страхування.

Резерви інші, ніж резерви незароблених премій.

Резерви, інші, ніж резерви незароблених премій являють собою сукупність розрахованих за видами страхування резервів:

Резерв заявлених, але не виплачених збитків (RBNS), що включають зарезервовані несплачені страхові суми та страхові відшкодування за відомими вимогами страхувальників, з яких не прийнято рішення щодо виплати або відмови у виплаті страхової суми чи страхового відшкодування. Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків відповідає сумі заявлених збитків у звітному періоді, збільшений на суму не виплачених збитків на початок звітного періоду за попередні періоди, зменшений на суму виплачених збитків у звітному періоді

Формування резервів заявлених, але не виплачених збитків, Компанія здійснює за наявності відомих вимог страхувальників (перестрахувальників) на звітну дату, що підтверджується відповідними заявами.

Величина резервів заявлених, але не виплачених збитків відображається в балансі Компанії, як зобов'язання.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені (IBNR), Компанія формує наступними методами:

Вид страхування	**Метод формування резерву збитків, як виникли, але не заявлені (IBNR)**
Добровільне страхування наземного транспорту (крім залізничного)	Метод Борнхуеттера-Фергюсона
Добровільне медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	Метод Борнхуеттера-Фергюсона
Добровільне страхування на випадок хвороби	Метод Борнхуеттера-Фергюсона
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту та за договорами перестрахування, зазначеними	Метод прогнозованої збитковості, як сума добутків зароблених страхових премій на відповідний коефіцієнт за зазначений рік страхування: Для страхування або перестрахування з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту: перший рік страхування – 70%; другий рік страхування – 55%; третій рік страхування – 50%; четвертий рік страхування - 45%; п'ятий рік страхування – 38%; шостий рік страхування – 30%

	Для страхування майнових ризиків, пов'язаних з будівництвом, експлуатацією та виведенням з експлуатації ядерної установки: перший рік страхування – 50%; другий рік страхування – 25%; третій рік страхування – 15%. Першим роком страхування вважаються дванадцять місяців, що безпосередньо передують даті, на яку розраховується резерв збитків, що виникли, але не заявлені, другим роком страхування – попередні перед першим роком дванадцять місяців відповідно
Інші види	метод фіксованого відсотка

Аналітичний облік здійснюється за видами страхування. Дані резерви можуть бути відображені шляхом резервування частини страхових премій за страховими випадками, які сталися в поточному і попередніх звітних періодах, про настання яких страховику не було заявлено у встановленому порядку.

Резерви, інші, ніж резерви незароблених премій створюються Компанією з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування, залежно від видів страхування (перестрахування).

Резерви, інші, ніж резерви незароблених премій, створюються в тих валютах, в яких Компанія несе відповідальність за своїми страховими зобов'язаннями, і обліковуються окремо по кожній валюті.

Вимоги до перестраховиків згідно з договорами перестрахування при настанні страхових випадків у звітному періоді формують права вимоги до перестрахувальників і враховуються, як частина перестраховиків у резервах, інших, ніж резерви незароблених премій. Зміна суми таких вимог до перестраховиків у звітному періоді відображаються, як доходи або витрати від страхової діяльності.

Резерв катастроф. Даний резерв формується з метою здійснення страхових виплат у разі настання природних катастроф або значних промислових аварій, внаслідок яких буде завдано збитків численним страховим об'єктам, та якщо настає потреба здійснювати страхові виплати в сумах, що значно перевищують середні розміри збитків, узяті за основу під час розрахунку страхових тарифів.

Компанія формує резерв катастроф з обов`язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту згідно з Розпорядженням Нацкомфінпослуг № 1708 від 05.09.2019р. «Про затвердження Змін до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 13 листопада 2003 року №123 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2019 року за № 1252/34223.

Якщо розрахований розмір резерву катастроф набирає від'ємного значення, резерв катастроф за таким видом страхування вважається рівним нулю.

Частка Перестраховиків у резервах незароблених премій, резервах збитків, резервах збитків, що виникли але не заявлені розраховуються тими ж методами, що й технічні резерви.

Методи визначення розміру прав вимоги до перестраховиків щодо відповідних технічних резервів за видами страхування.

Страховик визначає розмір прав вимоги до перестраховиків за укладеними договорами перестрахування щодо відповідних видів технічних резервів за видами страхування одночасно з розрахунком розміру таких технічних резервів.

Розраховується величина частки участі перестраховиків (прав вимоги до перестраховиків) в таких технічних резервах:

- резерві незароблених премій;
- резерві заявлених, але не виплачених збитків.
- резерв збитків, які виникли, але не заявлені

Резерв незароблених премій.

Формування частки перестраховиків (прав вимоги до перестраховиків) у технічних резервах здійснюється на підставі обліку договорів перестрахування за видами страхування.

Розрахунок частки перестраховиків в резерві незароблених премій здійснюється за кожним видом страхування окремо.

Частка перестраховиків (права вимоги до перестраховиків) у резерві незароблених премій за кожним видом страхування обчислюється методом "1/4". При розрахунках частки перестраховиків в резерві незароблених премій використовуються частки переданих перестраховикам перестрахових платежів у розмірі 80 відсотків перестрахових платежів.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків.

Розрахунок частки перестраховиків (прав вимоги до перестраховиків) в резерві заявлених, але не виплачених збитків, страховик проводить за кожною неврегульованою або врегульованою не в повному обсязі вимогою та по кожному договору вихідного перестрахування, під захист якого підпадає заявлений збиток.

Частка перестраховика обчислюється як перестрахове відшкодування (частина перестрахового відшкодування, що відповідає величині ще не врегульованої частини вимоги), що належить до виплати, виходячи з припущень про збиток, що прийняті при формуванні резерву заявлених, але не виплачених збитків, за конкретною вимогою.

Частка перестраховика в резерві заявлених, але не виплачених збитків, за конкретним видом страхування визначається як сума часток за всіма неврегульованими або врегульованими не в повному обсязі вимогами та договорами вихідного перестрахування, що стосуються даного виду страхування.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені.

При формуванні резерву збитків, які виникли, але не заявлені ланцюговим методом або методом Борнхуеттера-Фергюсона частка перестраховиків (права вимоги до перестраховиків) у резерві збитків, які виникли, але не заявлені страховик обчислює по кожному виду страхування пропорційно долі перестраховиків в резерві заявлених, але не виплачених збитків.

При формуванні резерву збитків, які виникли, але не заявлені методом фіксованого відсотка частка перестраховиків (права вимоги до перестраховиків) у резерві збитків, які виникли, але не заявлені не формується (дорівнює 0).

Адекватність страхових зобов'язань.

Згідно з вимогами пункту 15 МСФЗ 4 «Страхові контракти» страховик повинен на кожну звітну дату оцінювати адекватність своїх страхових зобов'язань.

Перевірка адекватності страхових зобов'язань проводиться на підставі аналізу адекватних даних, з урахуванням обґрунтованих припущень і обранням найкращої оцінки та з використанням загальноприйнятих актуарних методів.

Для оцінки адекватності резервів незароблених премій використовуються методи теорії ймовірностей та математичної статистики.

Для оцінювання адекватності резерву збитків (що виникли, але не заявлені та збитків що заявлені, але не регульовані) використовуються методи математичної статистики. Для цих класів страхування, де резерви збитків не сформовані, коректність перевіряється шляхом перевірки статистичних гіпотез, базуючись на даних про середній за ринком строк заявлених збитків.

Перевірка адекватності страхових зобов'язань проводиться відповідно до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, в редакції, що затверджена Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 18 вересня 2018 року N 1638 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 р. за N 1169/32621 (надалі Методика).

Перевірка адекватності страхових зобов'язань здійснюється шляхом моделювання майбутніх грошових потоків за страховими контрактами. Моделювання проводиться на підставі аналізу діяльності Страховика за попередні 3 роки з використанням загальноприйнятих актуарних методів.

Там, де є достатньо статистики, використовуються актуарні методи оцінювання резервів збитків, що базуються на аналізі трикутників розвитку збитків.

Оцінка адекватності страхових зобов'язань здійснюється на підставі даних страховика.

Опис облікової політики щодо визнання доходу від продажу.

При визнанні доходів Компанія керується вимогами МСФЗ 4 "Страхові контракти" (в частині доходів від страхової діяльності), Концептуальною основою фінансової звітності, МСБО та МСФЗ, що регулюють питання визнання доходів, від іншої, ніж страхова, діяльності (зокрема, МСФЗ 16 "Оренда", МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами", МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" тощо).

В податковому обліку датою отримання доходів є дата їх визнання, згідно з Концептуальною основою фінансової звітності, МСФЗ, та МСБО, якщо інше не передбачено нормами Податкового Кодексу України.

Визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами:
- дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- інші операційні доходи;
- фінансові доходи;
- інші доходи.

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - загальний дохід (виручка) від реалізації страхових послуг, повернень за достроково припиненими на дату балансу договорами страхування.

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визначається шляхом вирахування з суми страхових премій (страхових платежів) наданих повернень за достроково припиненими на дату балансу договорами страхування.

До складу **інших операційних доходів** включаються суми інших доходів від операційної діяльності Компанії, крім чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), зокрема:
- дохід від операційних курсових різниць;
- відшкодування раніше списаних активів;
- відсотків, отриманих на залишки коштів на поточних рахунках в банках;
- дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій), необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття тощо.

До складу **фінансових доходів** включаються дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій (крім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі).

До складу **інших доходів**, зокрема, включаються дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю Компанії.

Відсотки по депозитам визнаються у тому звітному періоді, до якого вони належать.

Дохід визнається у фінансовій звітності Компанії, коли відбулося збільшення економічних вигід протягом звітного періоду у формі надходжень або покращення активів або зменшення зобов'язань, що веде до збільшення власного капіталу, окрім збільшення власного капіталу, пов'язаного з отриманням внесків від учасників власного капіталу.

Визнання та методи оцінки доходів від надання страхових послуг.

До доходів від надання страхових послуг належать:

- доходи за договорами страхування (перестрахування);
-дохід від страхових сум і страхових відшкодувань, які підлягають сплаті перестраховиками;
-відшкодування витрат за регресними вимогами;
-збільшення частки перестраховиків у страхових резервах;
-комісійна винагорода за договорами перестрахування;
-зменшення суми страхових резервів;
-агентська винагорода за агентськими послугами Компанії.

Опис облікової політики щодо плати за послуги та комісійних доходів та витрат.

Агентська винагорода за договорами, за якими Компанія надає агентські послуги, визнається доходом відповідно до МСФЗ 15 на підставі актів наданих послуг. У бухгалтерському обліку відображення суми агентської винагороди здійснюється із застосуванням методу нарахування. Розмір агентської винагороди встановлюється у відсотках до сплачених (нарахованих) страхових премій за договорами страхування, укладеними за посередництва Компанії.

Дохід у вигляді комісійної винагороди за передачу ризиків на перестрахування нараховується на дату початку дії договору перестрахування із застосуванням методу нарахування. Розмір комісійної винагороди встановлюється у відсотках до сум страхових премій, що передаються в перестрахування.

6. Оподаткування.

Поточні витрати на сплату податку на страхову діяльність Компанії розраховуються згідно з українським податковим законодавством, де базою є валова сума страхових премій за вирахуванням сум, переданих на перестрахування, отриманих (нарахованих) Компанією протягом звітного періоду за договорами страхування і перестрахування.

Для визначення витрат з податку на страхову діяльність, а також з податку на прибуток від іншої діяльності застосовується метод розрахунку зобов'язань по бухгалтерському балансу з урахуванням сум податкових різниць.

Компанія сплачує 12% від страхових платежів, виплат на користь нерезидентів у разі якщо не застосовуються ставки 0% і 4% відповідно до пп. 141.4 ПКУ;

7. Статутний капітал.

Статутний капітал відображається за первісною вартістю.

8. Податкова система.

Компанія періодично переглядає ризик виникнення додаткових зобов'язань з податків і відображає їх у своїй звітності за методом нарахувань.

9. Винагорода управлінському персоналу.

Винагорода управлінському персоналу включає заробітну плату, премії. Заробітна плата, внески до державного Пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, щорічні відпустки та лікарняні, преміальні і негрошові пільги нараховуються утому році ,в якому відповідні послуги надаються працівникам Компанії.

Компанія не має жодних правових чи таких, що випливають зі сформованої ділової практики зобов'язань з виплати пенсій або аналогічних виплат, крім платежів згідно з державним планом із встановленими внесками.

10. Звітність по сегментам.

Товариство є єдиною неподільною одиницею, що генерує грошові потоки, та не застосовує сегментарний облік.

11. Розкриття інформації

11.1. Основні засоби.

Основні засоби оприбутковуються за первісною вартістю та відображаються в звіті Баланс за первісною вартістю з вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності, за винятком групи основних засобів «Земельні ділянки» що оцінюються за переоціненою вартістю.

Амортизація основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів, земельних ділянок) нараховується із застосуванням прямолінійного методу щомісячно. Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів здійснюється в першому місяці використання об'єкта в розмірі 100 процентів його вартості.

	2021 рік Тис.грн.	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік, Тис.грн.**
Основні засоби	11 986	-2301	9 685
У т.ч. земельна ділянка	11 890	-2390	9 500
Всього	**11 986**	**-2301**	**9 685**

Станом на 31.12.2022р. Компанія має у власності земельну ділянку, кадастровий номер 3222782100:06:002:0018, Київська область, Макарівський район, Гружчанська сільська рада, загальна площа 3,8621 га, Цільове призначення земельної ділянки згідно документації: для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд.

Зазначена нерухомість придбана для власних потреб (будівництво адміністративної будівлі) і буде використовуватися у операційній діяльності, про що свідчить Протокол №69-06/19 Загальних зборів учасників Товариства з додатковою відповідальністю «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» від 03.06.2019р. Також, на виконання прийнятих рішень Загальних зборів та відповідно до норм чинного законодавства укладено Договір Генерального підряду № 2-12-19 від 02.12.2019 року з ТОВ «Будівельна компанія «Міськжитлобуд» (Генпідрядник) щодо будівництва (будівельні, монтажні та пусконалагоджувальні роботи) офісних приміщень згідно проектної документації.

Товариством укладено Договір генерального підряду на будівництво. Однак будівництво не було розпочато у зв'язку з форс мажорними обставинами та введенням воєнного стану.

Вищезазначена нерухомість обліковується на балансі як основний засіб за справедливою вартістю згідно з вимогами МСБО 16.

Станом на 31.12.2022р. справедлива вартість земельної ділянки згідно Звіту експертно грошової оцінки становила 9500 тис.. Сума зменшення справедливої вартості відображена у іншому сукупному доході. Оцінку земельної ділянки проведено оцінювачами ФОП Березовська Тетяна Вікторівна, що діє згідно свідоцтва про державну реєстрацію від 10.05.2007 серія В02 № 620627 та кваліфікаційного свідоцтва оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок від 10.12.2005 серія МК № 00063, ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020 року.

Після закінчення будівництва адміністративної будівлі на зазначеній земельній ділянці, Компанія планувала розмістити у цьому офісі Регіональні центри для створення Центру розвитку програм сільськогосподарського страхування, пріоритетним напрямком діяльності якого стане

розвиток сільськогосподарського страхування, що має стати вагомим прибутковим видом страхування у загальному страховому портфелі Компанії, однак в подальшому реалізація цих планів може бути скоригована після закінчення воєнного стану.

11.2. Інвестиційна нерухомість.

Станом на 31.12.2022р. Компанія має інвестиційну нерухомістю, яка утримуються з метою збільшення власного капіталу. Квартира, розташована у Деснянському районі м. Києва, реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна 2207767380000, номер запису про право власності 38927684, дата державної реєстрації 28.10.2020р.загальна площа 45,1 кв. м., інвестиційна нерухомість. Первісну вартість інвестиційної нерухомості збільшено на суму витрат, пов'язаних із її поліпшенням, що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання інвестиційної нерухомості.

	2021 рік Тис.грн.	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік, Тис.грн.**
Інвестиційна нерухомість	1 750	50	1 800
Всього	**1 750**	**50**	**1 800**

Станом на 31.12.2022р. справедлива вартість інвестиційної нерухомості згідно Звіту експертно грошової оцінки становила 1 800,0 тис.грн. Сума збільшення справедливої вартості відображена у прибутках та збитках. Оцінку інвестиційної нерухомості проведено оцінювачами ФОП Березовська Тетяна Вікторівна, що діє згідно свідоцтва про державну реєстрацію від 10.05.2007 серія В02 № 620627 та кваліфікаційного свідоцтва оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок від 10.12.2005 серія МК № 00063, ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020 року.

11.3. **Оренда.**

Протягом 2022р. Компанія мала шість укладених договорів оренди офісного приміщення які відповідно до положень МСФЗ 16 вважаються договорами оренди.

До всіх договорів оренди офісного приміщення Компанія вирішила застосувати спрощення практичного характеру і не керуватися *МСФЗ 16,* тобто не визнавати в себе на балансі актив у формі права користування щодо:

- чотирьох договорів оренди офісного приміщення, що підпадають під категорію договорів короткострокової оренди (оренда строком менше 12 місяців) незалежно від вартості орендованого об'єкта
- двох договорів оренди офісного приміщення за яким базовий актив (актив, який є об'єктом оренди) є малоцінним.

Компанія не застосовувала поправку до МСФЗ 16, яка була введена з 01.06.2020 року у зв'язку з пандемією «COVID-19». У звітному періоді орендні платежі офісного приміщення до якого Компанія застосовувала вимоги МСФЗ 16 не змінювались. Умови договору оренди також не змінилися з моменту його заключення. За відсутності змін в обсязі оренди чи компенсації за оренду, модифікації оренди немає, тому дану поправка до МСФЗ 16 не застосовувалась.

11.4. Нематеріальні активи.

Нематеріальні активи оприбутковуються за первісною вартістю та відображаються в звіті Баланс за первісною вартістю за вирахування накопиченої амортизації.

Станом на 31.12.2022 року нематеріальні активи представлені наступним чином:

Нематеріальні активи порівняно з попереднім звітним періодом:

	2021рік Тис.грн.	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік Тис.грн.**
Нематеріальні активи	240	12	252
Всього:	**240**	**12**	**252**

11. 5. Довгострокові фінансові інвестиції.

Інші фінансові інвестиції (строка 1035 активу балансу) представлені:

Цінними паперами, що емітуються державою (облігації державної позики) утримувані до погашення, та строк погашення яких перевищує 12 місяців з дати балансу у сумі 5 619 тис. грн., з них:

-Облігації внутрішньої державної позики UA4000207880 з датою погашення 22.05.2024р.- 499 тис.грн.

-Облігації зовнішньої держаної позики XS1303921214 з датою погашення 01.09.2024р.- 5120 тис.грн

07 лютого 2022р. ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» здійснило покупку облігацій зовнішньої державної позики XS1303921214 у кількості 140 штук на загальну суму 4 067 тис. грн. (в еквіваленті 29 тис. доларів США). Вартість одного цінного паперу має умовну суму в розмірі 1000 доларів США

Придбання державних цінних паперів було здійснено на підставі Договору № 070222/01-ДД купівлі-продажу цінних паперів від 07.02.2022р. Продавець – АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК».

Відповідно до Постанови Кабміну України від 11.11.2015р. № 912, вищезазначені цінні папери відносяться до облігацій четвертої серії з , з дохідністю 7,75 відсотка та погашенням 1 вересня 2022 року.

Відсотковий дохід за облігаціями сплачується щороку 1 березня та 1 вересня починаючи з 1 березня 2016 року.

ОЗДП обліковуються за амортизованою собівартістю, переоцінка по курсу НБУ на звітну дату, припинення визнання після погашення. Резерв очікуваних кредитних збитків нараховується у разі виникнення вмотивованого припущення про неможливість виконання емітентом цінних паперів своїх обов'язків щодо повернення заборгованості.

30 березня 2022р. ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» отримало дохід за ОЗДП у сумі 1085,00 доларів США.

Погашення ОЗДП мало відбутися 30 вересня 2022р, але строк погашення було продовжено на два роки.

10 серпня 2022 року, Україна оголосила про завершення операцій з управління державними борговими зобов'язаннями, розпочатих 20 липня 2022 року тритижневих переговорів з держателями облігацій зовнішніх державних позик (ОЗДП) та державних деривативів (ВВП-варрантів), і яка завершились успішним внесенням змін до умов випуску всіх облігацій зовнішніх державних позик та державних деривативів України, а також єврооблігацій, гарантованих державою. Держателі близько 75% сукупної непогашеної номінальної суми 13 серій облігацій зовнішніх державних позик проголосували за зміни в умови випуску цих облігацій (при цьому, для затвердження змін необхідні були щонайменше голоси держателів 2/3 сукупної непогашеної номінальної суми зазначених облігацій). Крім цього, як і вимагалось, кожна окрема серія єврооблігацій отримала також більше 50% голосів за зміну умов. Завдяки внесеним змінам, строки погашення всіх 13-ти серій суверенних єврооблігацій було продовжено на 2 роки і купонні платежі, які припадають на наступні два роки відстрочуються до кінця дії 2-річного періоду, а за відстроченим доходом нараховуються відсотки в розмірі відповідної договірної ставки до кінця періоду відстрочки.

У зв'язку з підвищенням ризику інвестування у ОЗДП, Компанія прийняла рішення про створення резерву очікуваних кредитних збитків для вищезазначених цінних паперів. Непогашення зобов'язань по ОЗДП у встановлений термін 01.09.2022р. що є підтвердженням кредитного знецінення фінансового активу ОЗДП про що свідчать спостережувані дані щодо наступних подій:

Резерв під очікувані кредитні збитки від знецінення було створено у зв'язку з відтермінування погашення державного боргу по ОЗДП. Дане погашення ОЗДП та відсотків було переснено державою за згодою ключових держателів цих позик до 2024 року.

Ці операції стали продовженням ініціативи, оголошеної 20 липня 2022 року міжнародними партнерами України у Групі Семи та Паризькому Клубі (за винятком росії), щодо призупинення платежів для обслуговування боргу України до кінця 2023 року, з можливістю продовжити це призупинення ще на один рік.

Станом на 31.12.2022р. пакет ОЗДП у кількості 140 штук обліковується на рахунку 143 у гривневому еквіваленті по курсу НБУ станом на 31.12.2022р. у сумі 5120 тис. грн.

Сума резерву очікуваних кредитних збитків по ОЗДП станом на 31.12.2022р. становить 5160 тис. грн. (в еквіваленті 141,1 тис. дол. США) і складається з вартості пакету ОЗДП – 5120 тис. грн. (в еквіваленті 140 тис. дол. США), та суми неотриманих станом на 01.09.2022р. доходів по ОЗДП – 40 тис.грн. (в еквіваленті 1085,00 доларів США).

Відображення резерву під збитки у звіті про фінансовий результат за 2022р.		
Вартість ОЗДП станом на 31.12.2022р.(тис.грн)	Сума резерву під кредитні збитки станом на 31.12.2022р.(тис.грн)	Балансова вартість ОЗДП з урахуванням резерву станом на 31.12.2022р. (тис.грн.)
5 120	5 120	0
Вартість дебіторської заборгованості по отриманим доходам по ОЗДП станом на 31.12.2022р.(тис.грн)	Сума резерву під кредитні збитки станом на 31.12.2022р.(тис.грн	Балансова вартість дебіторської заборгованості по отриманим доходам по ОЗДП станом на з урахуванням резерву станом на 31.12.2022р. (тис.грн.)
40	40	0

	2021 рік Тис.грн.	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік Тис.грн.**
Облігації внутрішньої державної позики строк погашення яких перевищує 12 місяців з дати балансу	8 135	7 363	499
Облігації зовнішньої державної позики строк погашення яких перевищує 12 місяців з дати балансу	0	0	0
Всього:	**8 135**	**7 636**	**499**

11.6. Поточні фінансові інвестиції.

Поточні фінансові інвестиції станом на 31.12.2022р. (строка 1160 активу балансу) представлені:

1. Корпоративні права ТОВ «Лівобережжя плюс» в сумі 900 тис.грн. Станом на 31.12.2022р. проведено визначення справедливої (ринкової) вартості корпоративних прав. Оцінка проведена суб'єктом оціночної діяльності ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020року. Відповідно до висновку про вартість корпоративних

прав, станом на 31.12.2022р. ринкова вартість корпоративних прав становить 900 тис.грн. Проведено зменшення справедливої вартості корпоративних прав на суму 93 тис. грн. Результат переоцінки визнано у витратах. Відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» оцінка корпоративних прав проведена з використанням закритих вхідних даних і віднесена до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості. Оцінюються частки у статутному капіталі товариств з обмеженою відповідальністю, тобто компаній закритого типу, що можуть пропонуватись до продажу тільки на позабіржовому ринку.

Станом на 31.12.2021р. справедлива вартість корпоративних прав становила 993 тис. грн. Враховуючи переоцінку активів та зобов'язань товариства з обмеженою відповідальністю, частка у капіталі якого належать Компанії, станом на 31.12.2022р., суб'єкт оціночної діяльності дійшов висновку, що ринкова вартість корпоративних прав станом на 31.12.2022р. становить 900 тис.грн.

2.Векселі прості, утримувані для продажу у сумі 4 270 тис.грн. Станом на 31.12.2022р. проведено визначення справедливої (ринкової) вартості векселів. Оцінка проведена суб'єктом оціночної діяльності ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020р. Відповідно до висновку про вартість векселів, станом на 31.12.2021р. ринкова вартість векселів становила 2 326 тис.грн. Проведено зменшення справедливої вартості векселів на суму 551 тис.грн. Результат переоцінки визнано у витратах. Відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» оцінка корпоративних прав віднесена до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості. Оцінка справедливої вартості складена за методом теперішньої вартості, величина справедливої вартості розрахована методом дисконтування грошових потоків дохідного підходу.

У 2022р. у зв'язку із неможливістю дебітора оплатити вартість придбаних раніше векселів у повному розмірі, Компанія припинила дію договорів продажи векселів на суму 2 495 тис.грн. Після припинення дії договорів продажи векселів, зазначені векселі продовжують обліковуватись на балансі Компанії.

3. Облігації внутрішньої державної позики утримуванні до погашення, строк погашення яких не перевищує 12 місяців з дати балансу у сумі 31 348 тис.грн.

	2021 рік Тис.грн.	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік Тис.грн.**
Векселі прості іменні, утримувані для продажу	2 326	(2495-551)	4 270
Облігації внутрішньої державної позики строк погашення яких не перевищує 12 місяців з дати балансу	17 606	13742	31 348
Корпоративні права	993	-93	900
Всього	**20 925**	**15 593**	**36 518**

11.7. Дебіторська заборгованість.

Для дебіторської заборгованості за страховою діяльністю та для іншої поточної дебіторської заборгованості Компанія зробила резерв під збитки в розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії.

Для оцінювання очікуваних кредитних збитків за дебіторською заборгованістю Компанія використовує матрицю резервування. Матриця резервування визначає фіксовані ставки резервування, залежно від кількості днів, що минули з моменту визнання безнадійної дебіторської заборгованості.

До резерву під збитки в розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам, який був сформований Компанією станом на 31.12.2022р. увійшла дебіторська заборгованість за страховою діяльністю по якій минуло більше 180 днів з моменту визнання цієї дебіторської

заборгованості та інша поточна дебіторська заборгованість (кошти по неповернутих депозитах в українських банках) по якій минуло більше 180 днів з моменту визнання цієї дебіторської заборгованості. Ставка резервування по зазначеній дебіторській заборгованості становить 100%.

У звіті про фінансовий результат зазначені резерви визнаються у складі дебіторської заборгованості за страховою діяльністю та іншої дебіторської заборгованості та зменшують балансову вартість цих активів.

Відображення резерву під збитки у звіті про фінансовий результат за 2022р.			
Дебіторська заборгованість	Загальна сума дебіторської заборгованості станом на 31.12.2022р.(тис.грн)	Сума резерву під кредитні збитки станом на 31.12.2022р.(тис.грн)	Балансова вартість дебіторської заборгованості з урахуванням резерву станом на 31.12.2022р. (тис.грн.)
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	28 191	28 191	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	225	225	0
Вартість дебіторської заборгованості по отриманим доходам по ОЗДП станом на 31.12.2022р.(тис.грн)	40	40	0

	2021 рік Тис.грн.	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022рік Тис.грн.**
Розрахунки із страхувальниками	21 510	-18 795	2 715
Заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	0	206	206
Авансові платежі постачальникам послуг	32	-20	12
Заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	391	146	537
Інша поточна дебіторська заборгованість	1 502	-1 444	58
Всього	**23 435**	**-19 907**	**3 528**

11.8. Грошові кошти.

Грошові кошти представлені коштами на поточних та депозитних рахунках банків у національній та іноземній валюті з дотриманням умов безпечності, прибутковості, ліквідності та диверсифікованості**.** Використані рейтинги за національною шкалою наступних рейтингових агентств: ТОВ «Рейтингове агентство «Кредит-рейтинг», ТОВ «Рейтингове агентство «ЕКСПЕРТ – РЕЙТИНГ», Fitch, Moody`s investors service.

Рух грошових потоків за 2022 рік відображено у Звіті про рух грошових коштів прямим методом нарахування.

Станом на 31.12.2022 року кошти Компанії були розміщені на рахунках 7 українських банків, в тому числі в 4 державних. Кошти, розміщені в банках, які мають кредитний рейтинг не нижче ніж "АА" за національною рейтинговою шкалою.

	2021 рік Тис.грн.	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік Тис.грн.**
Грошові кошти	20 107	-7 257	12 850
в т.ч. кошти на поточних рахунках	4 702	- 1 412	3 290
в т.ч. депозити	15 405	5 845	9 560
Всього	**20 107**	**-7 257**	**12 850**

11.9. Власний капітал.

Станом на 31.12.2022 року зареєстрований Статутний капітал складає 32 000,0 тис. грн. Статутний капітал сплачено повністю грошовими коштами.

Загальними зборами учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» 10.05.17р., згідно Протоколу № 49-05/17 від 10.05.17р. прийнято рішення щодо збільшення Статутного капіталу страхової компанії на 12000,0 тис. грн. до розміру 32000,0 тис. грн. та затверджено нову редакцію Статуту ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ». Відповідно до чинного законодавства України, 15.05.17р. відбулась державна реєстрація змін до установчих документів. Статутний капітал ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» повністю сплачено виключно в грошовій формі.

Загальними зборами учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» у квітні 2022 року відповідно до Протоколу №93-04/22 від 25.04.2022р. при розподілі прибутку за 2021 рік та за 1-й квартал 2022 року, прийнято рішення збільшити розмір створених Вільних резервів на 4 470,00 тис.грн. та 6 780,00 тис. грн. відповідно. Таким чином, загальний розмір Вільних резервів Компанії склав 20 950,00 тис.грн.

У вересні 2022 року, Загальними зборами учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» відповідно до Протоколу №94-09/22 від 09.09.2022 року прийнято рішення додатково збільшити розмір створених Вільних резервів на 4 600,00 тис.грн. (Загальна сума Вільних резервів станом на 31.12.22 року складає 25 550,00 тис.грн.).

У жовтні 2022 року, Загальними зборами учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» відповідно до Протоколу №97-10/22 від 28.10.2022 року прийнято рішення додатково збільшити розмір створених Вільних резервів на 8 400,00 тис.грн. (Загальна сума Вільних резервів станом на 31.12.22 року складає 33 950,00 тис.грн.).

Вищезазначеними Протоколами загальних зборів учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» за результатами діяльності у 2022р. також були прийняті рішення: коштів до резервного фонду Товариства не направляти, дивіденди не нараховувати та відповідно не сплачувати.

В Компанії сформовано Резервний капітал та Вільні резерви. На звітну дату сформовано Вільних резервів на суму 33 950 тис. грн. Резервний капітал сформовано у розмірі 137 тис. грн. Враховуючи вищенаведене, в звітності загальний розмір резервного капіталу складає – 34 087 тис. грн.

Рішення до розподілу прибутку за результатами діяльності у 2022 році буде прийнято на загальних зборах учасників у 2023 році.

Сума капіталу у дооцінках змінена на зменшення справедливої вартості земельної ділянки.

Зміни у власному капіталі Страховика відображаються у Звіті про власний капітал. Зміни у власному капіталі відображено у Формі 2 «Звіт про фінансовий результат (Звіт про сукупний дохід) за 2022р.» у Розділі II «Сукупний дохід»:

	2021 рік Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	2022 рік Тис.грн.
Зареєстрований (пайовий) капітал	32 000	0	32 000
Капітал у дооцінках	11 342	-2 390	8 952
Резервний капітал	9 837	24 250	34 087
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-3 542	-26 801	-30 343
Всього	**49 637**	**- 4 941**	**44 696**

11.10. Адекватність страхових зобов'язань.

Згідно з вимогами пункту 15 МСФЗ 4 «Страхові контракти» страховик повинен на кожну звітну дату оцінювати адекватність своїх страхових зобов'язань.

Перевірка адекватності страхових зобов'язань проводилась відповідно до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, в редакції, що затверджена Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 18 вересня 2018 року N 1638 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 р. за N 1169/32621 (надалі Методика).

Перевірка адекватності страхових зобов'язань здійснюється шляхом моделювання майбутніх грошових потоків за страховими контрактами. Моделювання проводиться на підставі аналізу діяльності Страховика за попередні 3 роки з використанням загальноприйнятих актуарних методів.

Там, де є достатньо статистики, використовуються актуарні методи оцінювання резервів збитків, що базуються на аналізі трикутників розвитку збитків.

Оцінка адекватності страхових зобов'язань здійснювалася на підставі даних Страховика.

	2021 рік Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	2022 рік Тис.грн.
Резерв незароблених премій	17 982	-15 438	2 544
Частка перестраховиків в РНП	10 069	-9 571	498

Резерви інші, ніж резерви незароблених премій

	2021 рік Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	2022рік Тис.грн.
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	2 606	-1 663	943
Резерв збитків, що виникли, але не заявлені	4 773	-817	3 956
Частка перестраховиків в резервах заявлених, але не виплачених збитках	0,00	100,0	100,0

Результати оцінки адекватності страхових зобов'язань Страховика.

Звіт про оцінку адекватності страхових зобов'язань (LAT test) станом на 31.12.2022р. здійснено актуарієм В.Борець, свідоцтво № 01-032 від 15.05.2018р.

Перевірка адекватності страхових зобов'язань проводилась відповідно до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, в

редакції, що затверджена Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 18 вересня 2018 року N 1638 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 р. за N 1169/32621 (надалі Методика).

Перевірка адекватності страхових зобов'язань здійснюється шляхом моделювання майбутніх грошових потоків за страховими контрактами. Моделювання проводиться на підставі аналізу діяльності Страховика за попередні 3 роки з використанням загальноприйнятих актуарних методів.

Там, де є достатньо статистики, використовуються актуарні методи оцінювання резервів збитків, що базуються на аналізі трикутників розвитку збитків.

Оцінка адекватності страхових зобов'язань здійснювалася на підставі даних Страховика.

Станом на 31.12.2022р.:

Резерв незароблених премій (UPR), сформований Страховиком, становить 2 544,3 тис. грн.

Сума резервів збитків (RBNS + IBNR), сформованих Страховиком, становить 4 898,2 тис. грн.

Загальні страхові резерви, сформовані Страховиком, становлять 7 442,5 тис. грн.

Актуарна оцінка резерву незароблених премій (UPR) становить 265,9 тис. грн.

Актуарна оцінка суми резервів збитків (RBNS + IBNR) становить 969,1 тис. грн.

Актуарна оцінка загальних страхових резервів становить 1 235,0 тис. грн.

Таким чином, станом на 31.12.2022р. Компанією сформовано достатньо страхових резервів, щоб відповідати своїм зобов'язанням за страховими контрактами, укладеними до звітної дати.

11.11. Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю.

Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю станом на 31.12.2022 року включає:

Зобов'язання зі страхової діяльності- 10 168 тис.грн., що складаються з:

- зобов'язання за виплатами страхових відшкодувань – 11 тис. грн.
- зобов'язання за розрахунками з перестраховиками – 10 049 тис. грн.,
  з них прострочена кредиторська заборгованість з перестраховиком нерезидентом - 4746 тис. грн.
- аванси, отримані за договорами страхування – 108 тис. грн.

Станом на 31.12.2022р. на балансі ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» обліковується кредиторська заборгованість попередніх періодів по обов'язковому авіаційному страхуванню цивільної авіації у сумі 9 556 тис. грн, що є гривневим еквівалентом заборгованості у сумі 261 доларів США.

З цієї суми простроченої кредиторської заборгованості 4 746 тис. грн (в еквіваленті 130 тис доларів США) – це заборгованість перед ООО «СК «ТИТ», яка є резидентом агресора - російської федерації.

Кредиторська заборгованість є фінансовим зобов'язанням. Зобов'язання визнається Відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для припинення визнання фінансового інструмента необхідно виконання певних критеріїв та умов, щодо такої кредиторської заборгованості з відповідними контрагентами. Виходячи з аналізу законодавчих вимог та вимог відповідних МСФЗ стандартів, станом на 31.12.2022р. ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» поки що не має юридичних підстав для припинення визнання цього фінансового інструмента, щодо списання цієї заборгованості.

У зв'язку з введенням воєнного стану не було ніяких змін до порядку розрахунку та відображення в бухгалтерському обліку кредиторської заборгованості. Тобто діють ті ж правила, що й у довоєнний час.

Крім того, у період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану строки, визначені ст. 257 — 259, 362, 559, 681, 728, 786, 1293 *ЦКУ*, продовжуються на строк його дії (п. 19 Прикінцевих та перехідних положень ЦКУ). Тобто, на період воєнного стану строки позовної давності продовжуються.

Кредиторська заборгованість у вільно конвертованій валюті (долари США) перед зазначеним контрагентом є монетрною заборгованістю та відображена в балансі по курсу НБУ станом на 31.12.2022р. Курсова різниця, яка виникла, відображена у складі інших операційних витрат.

Указом Президента України від 22.02.2023 № 89/2023 уведено в дію та затверджено постановою Верховної Ради України від 23.02.2023 № 2924- IX рішення Ради національної безпеки і оборони України від 22.02.2023 "Про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до фінансових установ Російської Федерації" (далі – рішення РНБО від 22.02.2023).

Відповідно до пункту 2 рішення РНБО від 22.02.2023 строком на 50 років застосовано секторальні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) до всіх банків, що зареєстровані/мають місцезнаходження в Російської Федерації, небанківських кредитних організацій, операторів платіжних систем, професійних учасників фондового ринку, страхових компаній, інвестиційних фондів та інших установ, що зареєстровані/ мають місцезнаходження в Російській Федерації, які надають фінансові послуги (далі-фінансові установи Російської Федерації), серед яких:

1) зупинення операцій з активами, що належать фінансовим установам Російської Федерації;
2) заборона встановлення ділових відносин, у тому числі кореспондентських відносин, з фінансовим установам Російської Федерації;
3) заборона вчинення правочинів із фінансовими установами Російської Федерації;
4) заборона підтримання ділових відносин із фінансовими установами Російської Федерації, в тому числі кореспондентських відносин, у разі відсутності активів на рахунках таких установ;
5) заборона придбання цінних паперів та інших фінансових інструментів, емітентами яких є фінансові установи Російської Федерації, за винятком відчуження (в тому числі безоплатного) цінних паперів на користь держави Україна;
6) зупинення виконання економічних та фінансових зобов'язань на користь фінансових установ Російської Федерації, в тому числі щодо перерахування дивідендів, процентів та інших виплат за залученими в Україну активами;
7) заборона здійснення інвестицій до/на користь фінансових установ Російської Федерації;
8) заборона зарахування коштів на рахунки клієнтів-фізичних/юридичних осіб за переказами, ініційованими з використанням електронних платіжних засобів, емітованих фінансовими установами Російської Федерації, тощо.

Відповідно до пункту 3 рішення РНБО від 22.02.2023 заборонено фізичним та юридичним особам проводити операції (вчиняти дії), які призводять до порушення, уникнення запроваджених обмежень.

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» неухильно дотримується вищезазначених норм та листа НБУ від 24.02.2023р. №25-0005/1297 «Про рішення РНБО від 22.02.2023р.

В планах Компанії стоїть питання щодо списання вищезгаданої кредиторської заборгованості в односторонньому порядку після отримання додаткових роз'яснень від Державної податкової служби України та Міністерства фінансів України.

11.12.Інші поточні зобов'язання і забезпечення.

Зобов'язання за товари, роботи, послуги – 3 409 тис.грн., що складаються з:
- заборгованість з агентської винагороди страхових агентів – 3 230 тис.грн.
- заборгованість за товари, роботи, послуги – 179 тис.грн.

Розрахунки з працівниками з оплати праці – 29 тис.грн.
Зобов'язання Компанії із оплати відпусток працівників Компанії – 102 тис.грн.
Інша поточна кредиторська заборгованість – 2 тис.грн

	2021рік Тис.грн.	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022рік Тис.грн.**
Розрахунки за товари, роботи, послуги	5 140	-1 731	3 409
Розрахунки з перестраховиками, та поточна заборгованість за страховими виплатами	16 325	-6 157	10 168
Розрахунки з бюджетом	19	-19	0
Заборгованість з оплати праці та страхування	64	-35	29
Поточні забезпечення	205	-103	102
Інші поточні зобов'язання	0	2	2
Всього	**21 753**	**-8 043**	**13 710**

11.13.Валова сума отриманих страхових премій.

Види страхування	**2021рік Тис.грн.**	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022рік Тис.грн.**
Страхування від нещасних випадків	69	1	70
Медичне страхування(безперервне страхування здоров'я	2 988	-1 942	1 046
Страхування здоров'я на випадок хвороби	495	-473	22
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	3 710	-1 847	1 863
Страхування водного транспорту	86	-71	15
Страхування вантажів та багажу(вантажобагажу)	1 718	-656	1 062
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	2 964	-4 139	-1 175
Страхування майна	3 244	-4 397	-1 153
Страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту(включаючи відповідальність перевізника)	68	-15	53
Страхування відповідальності власників водного транспорту	21	-13	8
Страхування відповідальності перед третіми особами	1 336	537	1 873
Страхування фінансових ризиків	2	-2	0
Страхування медичних витрат	441	-330	111
Страхування залізничного транспорту	0	2	2
Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	99	-81	18
Обов'язкове особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються с Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд)	132	-93	39
Обов'язкове страхування операторів ядерних страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	2 625	147	2 772
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	48 662	-49 765	-1 103
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому	7	28	35

законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї			
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру	102	-90	12
Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса	108	164	272
Страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів	61	-33	28
Страхування медичних та інших працівників державних і комунальних закладів охорони здоров'я та державних наукових установ (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок захворювання на інфекційні хвороби, пов'язаного з виконанням ними професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження збудниками інфекційних хвороб	0	1	1
Особисте страхування медичних і фармацевтичних працівників (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини при виконанні ними службових обов'язків	1	3	3
Страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	0	6	6
Страхування сільськогосподарської продукції	52	-37	15
Всього:	**68 991**	**-63 095**	**5 896**

Загальний розмір страхових платежів по договорам страхування, які були укладені Компанією у 2022р. становить 33 022 тис.грн. Зменшення суми страхових платежів на 27 127 тис.грн. зумовлено припиненням дії деяких договорів страхування, які були укладені у 2021-2022рр. у зв'язку із неможливістю Страхувальника виконати свої зобов'язання по сплаті страхових платежів по зазначеним договорам страхування.

Найбільш вразливим для Компанії став такий вид страхування, як обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації Так деякі договори страхування з обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації були припинені у зв'язку із введенням 24 лютого 2022 року воєнного стану в Україні (Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022), вимогами Повітряного кодексу України, Положення про використання повітряного простору України, рішенням Державного підприємства обслуговування повітряного руху України (Украероруx) якими було вжито заходів щодо закриття повітряного простору України для

цивільних користувачів повітряного простору та, як наслідок, припиненням Страхувальниками (авіаційними компаніями та аеропортами) їх основних видів діяльності – авіаційні перевезення пасажирів та обслуговування повітряних суден цивільної авіації на аеродромах України, що математично призвело до від'ємного значення цього показника.

У зв'язку із фінансовою неплатоспроможність Страхувальника, яка виникла через погіршення його фінансового стану у зв'язку з веденням воєнного стану, Компанія була вимушена припинити дію договорів по страхування майна та страхуванню від вогневих ризиків, які було укладено у 2021р., що призвело до виникнення математичного від'ємного значення страхових платежів по зазначеним договорам страхування.

11.14. Премії сплачені перестраховкам.

Види страхування	**2021 рік Тис.грн.**	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік Тис.грн.**
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	201	-86	115
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	1 308	-2 166	-858
Страхування майна	1 308	-2 166	-858
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	32 494	-38 658	-6 164
Обов'язкове страхування операторів ядерних страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	1 610	-485	1 125
Страхування вантажів та багажу(вантажобагажу)	188	46	234
Страхування відповідальності власників водного транспорту	11	-11	0
Страхування відповідальності перед третіми особами	390	-332	58
Страхування водного транспорту	14	-13	1
Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса	42	-3	39
Страхування сільськогосподарської продукції	10	-10	0
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру	1	-1	0
Страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів	1	-1	0
Всього:	**37 578**	**-43 886**	**-6 307**

Відповідно з припиненням дії договорів страхування з обов'язкового страхування цивільної авіації, страхування майна та страхування від вогневих ризиків, які були укладені у 2021р.,

Компанія була змушена припинити дію договорів перестрахування, згідно з якими були перестраховані ризики по зазначеним договорам страхування. Припинення дії договорів перестрахування призвело до виникнення математичного від'ємного значення по сумі платежів, які належні перестраховикам.

11.15.Страхові виплати та страхові відшкодування.

Вид страхування	**2021 рік Тис.грн.**	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік Тис.грн.**
Медичне страхування	1 878	-1 139	739
Страхування відповідальності перед третіми особами	1	-1	0
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	1 357	-792	565
Страхування здоров'я на випадок хвороби	189	-184	5
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	0	0	
Страхування медичних витрат	1	9	10
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	0	0	0
Страхування майна	6	6	12
Страхування сільськогосподарської продукції	17	-17	0
Страхування від нещасних випадків	0	9	9
Всього:	**3 449**	**-2 109**	**1 340**

11.16. Витрати.

Вид витрат	**2021 рік Тис.грн.**	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік Тис.грн.**
Оплата праці та нарахування податків та обов'язкових платежів	2 475	145	2 620
Амортизаційні відрахування	68	19	87
Матеріальні витрати	0	0	0
Інші	7 562	1 169	8 731
Всього:	**10 105**	**1 333**	**11 438**

Інші витрати становлять 8 731 тис. грн та складаються з:
Агентські винагороди – 1 290 тис. грн.
Винагороди брокерам – 286 тис. грн.
Витрати на рекламу та маркетинг – 80 тис. грн.
Операційна курсова різниця – 5 843 тис. грн.
Витрати від зміни вартості активів, що оцінюються за справедливою вартістю – 644 тис. грн.
Інші операційні витрати – 163 тис. грн.
Адміністративні витрати – 425 тис. грн.

11.17. Витрати на збут.

Вид витрат	**2021 рік Тис.грн.**	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік Тис.грн.**
Агентські винагороди	4 298	-3 008	1 290
Винагороди брокерам	4 336	-4 050	286
Витрати на рекламу та маркетинг	256	-176	80
Всього:	**8 890**	**-8 890**	**1 656**

11.18. Інші операційні витрати.

Вид витрат	2021 рік Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	2022 рік Тис.грн.
Витрати на створення резерву очікуваних кредитних збитків	9 487	-9 487	0
Операційна курсова різниця	2 371	3 472	5 843
Витрати від зміни вартості активів, що оцінюються за справедливою вартістю	500	144	644
Інші операційні витрати	203	-40	163
Всього:	**12 561**	**-5 911**	**6 650**

11.19. Інші операційні доходи.

Вид витрат	2021 рік Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	2022 рік Тис.грн.
Інші операційні доходи	332	-258	74
Операційна курсова різниця	4 258	10 190	14 448
Доходи від зміни вартості активів, що оцінюються за справедливою вартістю	40	10	50
Всього:	**4 630**	**9 942**	**14 572**

Керуючись п. 35 МСБО 1, Компанія надала на нетто-основі прибутки та збитки від курсових різниць. У звіті про фінансові результати, прибутки та збитки від курсових різниць надано згорнуто та відображено як дохід у сумі 8 605 тис.грн.

11.20. Інші доходи.

Вид доходів	2021 рік Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	2022 рік Тис.грн.
Дохід від реалізації фінансових інвестицій (сума погашення ОВДП)	11 430	9 018	20 448
Дохід від зменшення розміру резерву кредитних збитків	0	99	99
Всього:	**11 430**	**9 117**	**20 547**

11.21. Інші витрати.

Вид витрат	2021 рік Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	2022 рік Тис.грн.
Балансова вартість реалізованих фінансових інвестицій (балансова вартість ОВДП)	11 366	9 204	20 570
Витрати на створення резерву очікуваних кредитних збитків	0	23 962	23 962
Всього:	**11 366**	**33 166**	**44 532**

Керуючись п. 35 МСБО 1, Компанія надала на нетто-основі прибутки та збитки від реалізації фінансових інвестицій. У звіті про фінансові результати, прибутки та збитки від реалізації фінансових інвестицій надано згорнуто та відображено як витрати у сумі 122 тис.грн.

11.22. Фінансові доходи.

У 2022 році у склад фінансових доходів включені нараховані проценти по банківським вкладам на депозитні рахунки у сумі 1 356 тис. грн. та доходи за облігаціями у сумі 2 315 тис.грн. Загальна сума фінансових доходів у 2022р. становить 3 671 тис.грн.

Вид витрат	**2021 рік Тис.грн.**	**Зміни (+;-) Тис.грн.**	**2022 рік Тис.грн.**
Проценти по банківським вкладам на депозитах	1 449	-93	1 356
Доходи за облігаціями внутрішньої державної позики (ОВДП)	1 297	1 018	2 315
Всього:	**2 746**	**925**	**3 671**

11.23. Розшифровка статей «Баланс (звіт про фінансовий стан) станом на 31.12.2022р.».

Актив	**Код рядка**	**На початок звітного періоду**	**На кінець звітного періоду**	**Розділи Приміток**
1	2	3	4	
І. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	240	252	Розділ 11.4 Приміток
первісна вартість	1001	489	524	
накопичена амортизація	1002	249	272	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	
Основні засоби	1010	11 986	9 673	Розділ 11.1 Приміток
первісна вартість	1011	13 255	11 006	
знос	1012	1 269	1 333	
Інвестиційна нерухомість	1015	1 750	1 800	Розділ 11.2 Приміток
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	1 750	1 800	
Знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0	
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	
інші фінансові інвестиції	1035	8 135	499	Розділ 11.5 Приміток
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	

Гудвіл	1050	0	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	
Інші необоротні активи	1090	0	0	
Усього за розділом I	**1095**	**22 111**	**12 224**	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	103	120	
Виробничі запаси	1101	0	0	
Незавершене виробництво	1102	0	0	
Готова продукція	1103	0	0	
Товари	1104	0	0	
Поточні біологічні активи	1110	0	0	
Депозити перестрахування	1115	0	0	
Векселі одержані	1120	0	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	21 510	2 894	Розділ 11.7 Приміток
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	32	12	Розділ 11.7 Приміток
з бюджетом	1135	0	10	Розділ 11.7 Приміток
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	10	Розділ 11.7 Приміток
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	391	537	Розділ 11.7 Приміток
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 502	85	Розділ 11.7 Приміток
Поточні фінансові інвестиції	1160	20 925	36 519	Розділ 11.6 Приміток
Гроші та їх еквіваленти	1165	20 107	12 850	
Готівка	1166	0	0	
Рахунки в банках	1167	20 107	12 850	Розділ 11.8 Приміток
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	10 069	598	Розділ 11.10 Приміток
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов’язань	1181	0	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	100	Розділ 11.10 Приміток
резервах незароблених премій	1183	10 069	498	Розділ 11.10 Приміток

інших страхових резервах	1184	0	0	
Інші оборотні активи	1190	0	0	
Усього за розділом II	**1195**	**74 639**	**53 625**	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**0**	**0**	
Баланс	**1300**	**96 750**	**65 849**	
Пасив	**Код рядка**	**На початок звітного періоду**	**На кінець звітного періоду**	
1	2	3	4	
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	32 000	32 000	Розділ 11.9 Приміток
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	
Капітал у дооцінках	1405	11 342	8 952	Розділ 11.9 Приміток
Додатковий капітал	1410	0	0	
Емісійний дохід	1411	0	0	
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	
Резервний капітал	1415	9 837	34 087	Розділ 11.9 Приміток
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-3 542	-30 343	Розділ 11.9 Приміток
Неоплачений капітал	1425	0	0	
Вилучений капітал	1430	0	0	
Інші резерви	1435	0	0	
Усього за розділом I	**1495**	**49 637**	**44 696**	Розділ 11.9 Приміток
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	
Пенсійні зобов’язання	1505	0	0	
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	
Цільове фінансування	1525	0	0	
Благодійна допомога	1526	0	0	
Страхові резерви	1530	25 361	7 443	Розділ 11.10 Приміток
у тому числі:				

резерв довгострокових зобов’язань	1531	0	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	7 379	4 898	Розділ 11.10 Приміток
резерв незароблених премій	1533	17 982	2 545	Розділ 11.10 Приміток
інші страхові резерви	1534	0	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	0	
Призовий фонд	1540	0	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	
Усього за розділом II	**1595**	**25 361**	**7 443**	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	
Векселі видані	1605	0	0	
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	
товари, роботи, послуги	1615	5 139	3 409	Розділ 11.12 Приміток
розрахунками з бюджетом	1620	17	0	
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	
розрахунками зі страхування	1625	2	0	
розрахунками з оплати праці	1630	64	29	Розділ 11.12 Приміток
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	0	0	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	0	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	16 325	10 168	Розділ 11.11 Приміток
Поточні забезпечення	1660	205	102	Розділ 11.12 Приміток
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	0	2	Розділ 11.12 Приміток
Усього за розділом III	**1695**	**21 752**	**13 710**	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	**0**	**0**	

V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	**0**	**0**	
Баланс	**1900**	**96 750**	**65 849**	

11.24. Розшифровка статей «Звіту про рух грошових коштів (за прямим методом)» за 2022 рік.

Назва статті звіту	Сума, тис.грн.	Розшифровка
Строка 3000 «Надходження від Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)»	30,1	Комісія від інших страховиків за посередницькі послуги
Строка 3015 «Надходження авансів від покупців і замовників»	708,4	Надходження по полісам ОСЦПВ
	6,1	Аванси по страховим платежам
Строка 3025 «Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках»	103,8	Відсотки за залишками коштів на поточних рахунках
Строка 3050 «Надходження від страхових премій»	55 740,4	Надходження страхових платежів
Строка 3215 «Надходження від отриманих відсотків»	1 296,0	Надходження відсотків по ОВДП
	1 249,9	Надходження відсотків по депозитам
Строка 3200 «Надходження від реалізації фінансових інвестицій»	11 586,3	Суми погашення ОВДП
Строка 3095 «Інші надходження»	104,2	Суми отримані від регресних вимог
	290,3	Інші надходження від дебіторів
Строка 3100 «Витрачання на оплату Товарів (робіт, послуг)»	4 141,4	Витрачання на оплату робіт, послуг
	4 553,8	Витрачання на оплату комісійної винагороди страховим агентам
Строка 3105 «Праці»	1 658,3	Оплата праці співробітникам компанії
Строка 3110 «Відрахувань на соціальні заходи»	481,9	Витрачання на оплату ЄСВ
Строка 3115 «Зобов’язань з податків і зборів»	1 243,5	Сплата податків і зборів
Строка 3116 «Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток»	474,2	Сплата податку на прибуток
Строка 3135 «Витрачання на оплату авансів»	10,0	Відрахування у гарантійний фонд
Строка 3150 «Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами»	32 248,7	Оплата по договорам перестрахування
	3 446,7	Страхові виплати та відшкодування
Строка 3190 «Інші витрачання»	82,2	Відшкодування витрат по авансовим звітам
	26,3	Інші витрачання

Строка 3255 «Витрачання на придбання фінансових інвестицій»	20 045,6	Придбання ОВДП

11.25. Розшифровка статей «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)» за 2022 рік.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Розділи Приміток
1	**2**	**3**	**4**	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	0	0	
Чисті зароблені страхові премії	2010	18 069	28 725	
Премії підписані, валова сума	2011	5 896	68 991	Розділ 11.13 Приміток
Премії, передані у перестрахування	2012	-6 307	37 578	Розділ 11.14 Приміток
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-15 437	6 895	
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-9 571	4 207	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(112)	(186)	
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	1 340	3 449	Розділ 11.15 Приміток
Валовий:				
прибуток	2090	16 617	25090	
збиток	2095	( )	( )	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов’язань	2105	0	0	
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	2 581	704	
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	2 481	1322	
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	100	-618	
Інші операційні доходи	2120	8 730	2259,00	Розділ 11.19 Приміток
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	50	40,00	
Дохід від первісного визнання біологічних	2122	0	0,00	

активів і сільськогосподарської продукції				
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0,00	
Адміністративні витрати	2130	(4 899)	(6 835)	
Витрати на збут	2150	(1 670)	(8 890)	Розділ 11.17 Приміток
Інші операційні витрати	2180	(807)	(10 190)	Розділ 11.18 Приміток
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	644	502,00	
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0,00	
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	20 552	2138	
збиток	2195	( )	( )	
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0	
Інші фінансові доходи	2220	3671	2746	Розділ 11.22 Приміток
Інші доходи	2240	99	64	Розділ 11.20 Приміток
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0	
Фінансові витрати	2250	( )	( )	
Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )	
Інші витрати	2270	(24 084)	( )	Розділ 11.21 Приміток
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0	
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	238	4948	
збиток	2295	( )	( )	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2789	-474	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0	
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	0	4474	
збиток	2355	(2 551)	( )	
II. СУКУПНИЙ ДОХІД				
Стаття	**Код рядка**	**За звітний період**	**За аналогічний період**	

			попереднього року	
1	**2**	**3**	**4**	
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0	
Накопичені курсові різниці	2410	0	0	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0	
Інший сукупний дохід	2445	-24250	-850	Розділ 11.9 Приміток
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	**-24250**	**-850**	Розділ 11.9 Приміток
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0	
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	**-24250**	**-850**	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	**-26801**	**3624**	
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ				
Назва статті	**Код рядка**	**За звітний період**	**За аналогічний період попереднього року**	
1	**2**	**3**	**4**	
Матеріальні затрати	2500	0	0	
Витрати на оплату праці	2505	2 140	2016	Розділ 11.16 Приміток
Відрахування на соціальні заходи	2510	480	459	Розділ 11.16 Приміток
Амортизація	2515	87	68	Розділ 11.16 Приміток
Інші операційні витрати	2520	8 731	7562	Розділ 11.16 Приміток
Разом	**2550**	**11 438**	**10105**	
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ				
Назва статті	**Код рядка**	**За звітний період**	**За аналогічний період попереднього року**	
1	**2**	**3**	**4**	
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,00000	0,00000	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,00000	0,00000	

Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00000	0,00000	

11.26. Розшифровка статей «Звіт про власний капітал» за 2022 рік.

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокрити збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього	Розділи Приміток
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10
Залишок на початок року	**4000**	32000	11342	0	9837	-3542	0	0	49637	Розділ Приміток 11.9
Коригування: Зміна облікової політики	4005	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Виправлення помилок	4010	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни	4090	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Скоригований зали-шок на початок року	**4095**	32000	11342	0	9837	-3542	0	0	49637	Розділ Приміток 11.9
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	**4100**	0	0	0	0	-2551	0	0	-2551	Розділ Приміток 11.9
Інший сукупний дохід за звітний період	**4110**	0	-2390	0	0	0	0	0	-2390	Розділ Приміток 11.9
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	0	-2390	0	0	0	0	0	-2390	Розділ Приміток 11.9
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	4113	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інший сукупний дохід	4116	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	24250	-24250	0	0	0	Розділ Приміток 11.9
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборго-ваності з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуп-лених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викупле-них акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номіналь-ної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	**4295**	0	-2390	0	24250	-26801	0	0	-4941	Розділ Приміток 11.9
Залишок на кінець року	**4300**	32000	8952	0	34087	-30343	0	0	44696	Розділ Приміток 11.9

11.27. Загальні економічні умови.

2022 рік, рік повномасштабної війни росії проти України, яскраво показав всі сильні і слабкі сторони української економіки.

Багато з сильних сторін стали наслідками реформ, проведених за попередні вісім років. Спроможність Збройних Сил України давати гідну відсіч ворогу, неочікувана стійкість банківської системи, а також здатність уряду та Національного банку у вкрай складних умовах втримати макроекономічну стабільність.

Спроможність реформованих держпідприємств, таких як «Укрзалізниця» та «Укрпошта», проявляти ініціативу і використовувати свій масштаб для великих проектів, підтримки громадян і бізнесу.

І, звісно, сила приватної ініціативи. Після лише кількох тижнів шоку, вже в березні бізнеси почали відновлювати діяльність, незважаючи на обстріли. До вересня на території, не охопленій бойовими діями та окупацією, це зробили майже всі.

Через агресію росії українська економіка зазнала найбільших втрат за часів своєї незалежності.

За універсальним показником — ВВП — найгіршим в економічній історії України був 1994 рік, коли ВВП скоротився на 22,9%, а інфляція складала 401%.

За оцінкою Міністерства економіки, ВВП України у 2022 році скоротився на 32% при відносно помірній інфляції, яка не перевищить 30%. Інфляція в Україні: менше, ніж у Молдові та Туреччині. Для країни у стані війни такий показник є цілком помірним.

Навіть з точки зору статистики, це гарний результат, адже масштаби агресії, руйнувань і шкоди, завданих росією, давали підстави для найпохмуріших прогнозів скорочення ВВП на 50% і більше.

Та статистика не відображає справжнього здобутку цього року — адаптивності, гнучкості та некрихкості українського бізнесу.

Щотижня протягом лютого–грудня Україна втрачала по $4 млрд вартості активів. Україна платить за свою стійкість більшу ціну, ніж західні партнери разом узяті. Прямі збитки від війни станом на початок грудня оцінюються у $135,9 млрд. І це мінімальні оцінки.

Аналітики компанії S&P Global Market Intelligence прогнозують, що українська економіка повернеться до довоєнних показників уже за 5 років.

Через російське вторгнення з лютого 2022-го небо над Україною закрите для польотів, більшість авіакомпаній втратили свої літаки, тисячі людей залишилися без роботи. В зв'язку із введенням 24 лютого 2022 року воєнного стану в Україні (Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022), вимогами Повітряного кодексу України, Положення про використання повітряного простору України, рішенням Державного підприємства обслуговування повітряного руху України (Украероруx) вжито заходів щодо закриття повітряного простору України для цивільних користувачів повітряного простору та, як наслідок, припиненням Страхувальниками (авіакомпаніями та аеропортами) їх основних видів діяльності – використання, обслуговування повітряних суден цивільної авіації на аеродромах України.

Зважаючий на ці обставини авіаційне страхування в Компанії було призупинено до відновлення діяльності авіаційної галузі України.

Авіація є сектором, який особливо залежить від перестрахування, де авіастраховики передають до 80% свого бізнесу перестраховикам. Аналітики Aon заявили, що глобальний ринок авіаційного страхування пережив найважчі пролонгації договорів перестрахування за останні два десятиліття, зі значним підвищенням тарифів та обмеженнями перестрахового покриття.

Страхування воєнних ризиків – наріжний елемент відновлення інвестицій в Україну в умовах війни – стає реальністю. Агентство Світового Банку MIGA реалізує пілотний проєкт зі страхування в Україні, а американська DFC та британська UKEF вже активували у своєму портфоліо таку послугу.

Війна боляче вдарила по українській цивільній авіації. Більшість компаній втратили можливість працювати. Попри це, вони не втрачають надію повернутись у небо, а декому навіть вдається літати, вийшовши на нові ринки за межами України.

В таких складних умовах Компанія продовжує здійснювати свою діяльність на території України. Керівництво Компанії вважає, що воно вживає всіх необхідних заходів для підтримання економічної стабільності в умовах які скалилася.

Продовження війни у 2023 році, погіршення ситуації в економіці може мати негативний вплив на результати діяльності і фінансовий стан. На цей момент визначити яким саме може

бути цей вплив, неможливо у зв’язку із неможливістю передбачити дату закінчення війни та подальші масштаби руйнувань.

11.28.Операції з пов'язаними сторонами.

Підприємство розглядає операції з пов'язаними сторонами, що включають операції з засновниками Підприємства і основним управлінським персоналом.

Винагорода управлінському персоналу включає заробітну плату.

2021рік –509 тис. грн.

2022рік – 465 тис. грн.

11.29. Корпоративне управління.

Організаційна структура ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» складається із Дирекції та відокремлених підрозділів. Станом на 31.12.2022 року Страхова компанія має в наявності 4 (чотири) відокремлених підрозділи:

Дирекція

02002, м Київ, вул. А. Шептицького (раніше Луначарського) 14, офіс 81

Тел.(044) 541-02-02, факс (044) 541-05-75, моб.(067) 569-42-41

www.exposk.com.ua; e-mail: office@exposk.com.ua

Регіональні підрозділи:

1. Чернівці

м. Чернівці, вул. Шолом-Алейхема, 5 офіс 2.

тел.: (066) 280-23-32 (037) 257-12-30, e-mail: cher.expo@gmail.com

2. Львів

м.Львів, вул. Дорошенка, 32/9

тел.: (032) 255-51-65, (098) 682-20-04, e-mail: lv.exposk@gmail.com

3. Черкаси

м. Черкаси, вул. Припортова 22а, офіс 209.

тел.: +38067-384-5755, e-mail: chrk.expo@gmail.com

4. Одеса

м. Одеса, вул. Пушкінська, 13

тел.: (048) 724-68-30, e-mail: odesa.expo@gmail.com

Відокремлений підрозділ ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» (*Регіональний ТДВ “СК “ЕКСПО СТРАХУВАННЯ”*) є відокремленим структурним підрозділом ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», створюється за рішенням Загальних зборів учасників за поданням Директора та розпочинає свою діяльність на підставі Наказу Директора ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ». Регіональний ТДВ “СК “ЕКСПО СТРАХУВАННЯ” вважається зареєстрованим після внесення інформації до Державного реєстру фінансових установ.

Регіональний ТДВ “СК “ЕКСПО СТРАХУВАННЯ” не є юридичною особою і вступає в господарські, договірні, розрахункові та інші відносини із суб'єктами господарської діяльності від імені ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» за його дорученням та в межах наданих цим Положенням повноважень.

Регіональний ТДВ “СК “ЕКСПО СТРАХУВАННЯ” безпосередньо підпорядкований Директору ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», має круглу печатку, немає відокремленого балансу, поточного, валютного та інших банківських рахунків, а також не являється платником усіх передбачених законодавством податків і зборів (обов'язкових платежів).

Регіональний ТДВ “СК “ЕКСПО СТРАХУВАННЯ” здійснює страхову діяльність по видах страхування, на які ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» отримало ліцензії відповідно до чинного законодавства України і право на проведення яких було надане Компанією. Регіональний ТДВ “СК “ЕКСПО СТРАХУВАННЯ” здійснює свою діяльність виключно на території України, переважно на території відповідної області.

Цього року у зв'язку з початком повномасштабної військової агресії проти України та важким загальним економічним станом країни, який має безпосередній вплив і на страхову діяльність, Компанія прийняла рішення щодо оптимізації витрат та часткової реорганізації. Було прийнято рішення щодо закриття трьох відокремлених підрозділів: Центр продажу у м. Обухів. Центр продажу у м. Васильків та Відокремлений підрозділ у м. Києві.

Для організації діяльності Товариства в його структурі створені наступні органи:

- Загальні збори учасників (вищий орган управління Товариством).
- Директор (виконавчий орган Товариства).

До компетенції загальних зборів учасників належить:

- обрання директора Товариства та припинення його повноважень,
- визначення форм контролю за діяльністю директора,
- створення інших органів Товариства, визначення порядку їх діяльності,
- визначення організаційної структури Товариства,
- прийняття рішень про вчинення та схвалення вчинених Товариством значних правочинів, правочинів із заінтересованістю.

Директор є одноосібним виконавчим органом Товариства, що здійснює поточне керівництво діяльністю Товариства в межах наданої компетенції, та несе відповідальність за ефективність його роботи. До компетенції директора належить вирішення всіх питань, пов'язаних з управлінням поточною діяльністю Товариства.

Компанія не має внесків до статутних капіталів інших фінансових установ, зокрема страховиків.

Компанія немає дочірніх підприємств.

Учасниками ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є:

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « ЕКСПО КОНСАЛТИНГ», що розташовано за адресою: 01054, м. Київ, вул. Дмитрівська 18/24, реєстраційний номер № 10741020000026242, зареєстровано Шевченківською районною державною адміністрацією м.Києва, 25.07.2007р., ідентифікаційний код 35256511, частка у статутному капіталі Компанії – 25,0625%;
- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « ЕКСПО ФІНАНС», що розташовано за адресою: 01054, м. Київ, вул. Дмитрівська 18/24, реєстраційний номер № 10741020000026241, зареєстровано Шевченківською районною державною адміністрацією м.Києва, 25.07.2007р., ідентифікаційний код 35256506, частка у статутному капіталі Компанії – 25,0625%;
- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ « ЕКСПО ТРЕЙД», що розташовано за адресою: 01054, м. Київ, вул. Дмитрівська 18/24, реєстраційний номер № 10741020000026244, зареєстровано Шевченківською районною державною адміністрацією м.Києва, 25.07.2007р., ідентифікаційний код 35256532, частка у статутному капіталі Компанії – 49,8750%;

Станом на 31.12.2022 року зареєстрований Статутний капітал складає 32 000,0 тис. грн. Статутний капітал сплачено повністю грошовими коштами.

Загальними зборами учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» 10.05.17р., згідно Протоколу № 49-05/17 від 10.05.17р. прийнято рішення щодо збільшення Статутного капіталу страхової компанії на 12000,0 тис. грн. до розміру 32000,0 тис. грн. та затверджено нову редакцію Статуту ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ». Відповідно до чинного законодавства України, 15.05.17р. відбулась державна реєстрація змін до установчих документів. Статутний капітал ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» повністю сплачено виключно в грошовій формі.

Компанія не належить до фінансових груп.

11.30.Система управління ризиками.

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», як юридична особа - Страховик, перебуває під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, що можуть як сприяти максимальному розкриттю організаційно-функціональних переваг ТДВ «СК «ЕКСПО

СТРАХУВАННЯ», так і стати предметом впливу зовнішніх загроз, що можуть посилити наявні внутрішні недоліки у діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ».

Перелік ризиків, впливу яких піддається страхова компанія є наступним:

Р-1 – андеррайтингові (страхові ризики);
Р-2 – ринкові ризики;
Р-3 – ризик дефолту контрагента;
Р-4 – операційні ризики;
Р-5 – ризик учасника фінансової групи;
Р-6 – ризик репутації;
Р-7 – стратегічний ризик.

Таблиця – Контрольний перелік ризиків

Код	Найменування ризику	Коментар
1	2	3
Р-1	**Андеррайтингові (страхові ризики)**	
Р-1.01	ризик недостатності страхових премій і резервів	ризик, викликаний коливаннями частоти, середніх розмірів та розподілу збитків при настанні страхових випадків;
Р-1.02	катастрофічний ризик	ризик, викликаний неточністю прогнозів настання надзвичайних подій та оцінок їх наслідків;
Р-1.03	ризик дострокового розторгнення договорів	ризик збільшення показника дострокового розторгнення договорів страхування у порівнянні з очікуваними показниками;
Р-1.04	ризик несплати чергових платежів	ризик збільшення показників припинення дії договорів страхування з причини несплати чергових страхових платежів.
Р-2	**Ринкові ризики**	
Р-2.01	ризик інвестицій в акції	ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів, зобов'язань та фінансових інструментів страховика до коливання ринкової вартості акцій;
Р-2.02	ризик процентної ставки	ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання вартості позикових коштів;
Р-2.03	валютний ризик	ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання курсів обміну валют;
Р-2.04	ризик спреду	ризик, пов'язаний із чутливістю активів та зобов'язань страховика до коливання різниці в доходності між облігаціями підприємств та державних облігацій України з тим самим (або близьким) терміном до погашення;
Р-2.05	майновий ризик	ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання ринкових цін на нерухомість;
Р-2.06	ризик ринкової концентрації	ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованістю портфеля активів або у зв'язку зі значним впливом одного або кількох емітентів цінних паперів на стан активів;
Р-2.07	ризик ліквідності	вірогідність тимчасової неспроможності конвертації активів з інвестиційних в облігаційні із-за різкого падіння їх вартості.

Р-3	**Ризик дефолту контрагента**	ризик неспроможності контрагента (перестраховика, боржника та будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком.
Р-4	**Операційний ризик**	
Р-4.01	операційно-технологічний ризик	ризик, що виникає через недоліки корпоративного управління, системи внутрішнього контролю або неадекватність інформаційних технологій і процесів оброблення інформації з точки зору керованості, універсальності, надійності, контрольованості і безперервності роботи.
Р-4.02	ризик оцінки	вірогідність помилки оцінки основних математичних величин, які характеризують страховий портфель;
Р-4.03	ризик витрат	ризик невідповідності фактичних і запланованих витрат.
Р-4.04	юридичний ризик	незаплановані витрати в результаті дій судової системи
Р-4.05	регуляторний ризик	це ризик втрат внаслідок неочікуваних змін у чинному законодавстві та дій державних органів.
Р-5	**Ризик учасника фінансової групи**	ризик негативного впливу на фінансовий стан страховика-учасника фінансової групи, викликаний погіршенням фінансового стану іншого учасника групи, до складу якої входить страховик.
Р-6	**Ризик репутації**	це ризик втрат для Компанії через несприятливе сприйняття репутації Компанії або недовіри до неї з боку інвесторів фондів, акціонерів (учасників), контрагентів, інших осіб, від яких залежить Компанія, внаслідок внутрішніх чи зовнішніх подій, у тому числі застосування державними органами заходів впливу, передбачених законодавством
Р-7	**Стратегічний ризик**	ризик втрат для Компанії, який виникає через неправильні управлінські рішення, неналежну реалізацію прийнятих рішень і неадекватне реагування на зміни в бізнес-середовищі.

Управління ризиками професійної діяльності в ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» являє собою постійний процес передбачення і нейтралізації їх негативних фінансових наслідків, пов'язаний з їх ідентифікацією, оцінкою, профілактикою і мінімізацією негативних наслідків.

СУР – сукупність визначених Страховиком правил та процедур, спрямованих на виявлення, визначення, оцінку та врегулювання ризиків Страховика із урахуванням його виду ризиків.

СУР являє собою частину загальної стратегії Страховика, яка полягає в розробці заходів по нейтралізації можливих фінансових наслідків ризиків, пов'язаних із здійсненням різноманітних аспектів професійної діяльності Страховика.

СУР базується на дотриманні принципу беззбитковості діяльності, при забезпеченні надійного та безперервного процесу виявлення, оцінки, контролю та моніторингу всіх видів ризику на всіх рівнях, у тому числі з урахуванням взаємного впливу різних категорій ризиків, при забезпеченні оптимального рівня співвідношення між прибутковістю діяльності та рівнем ризиків, що приймає на себе ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», здійснюючи певні операції.

Уповноважена особа ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є відповідальним за практичну реалізацію основних елементів СУР, зазначених у Стратегії, що передбачає:

- розподіл функцій, обов'язків, повноважень та відповідальності за управління ризиками, що охоплює всі організаційні рівні і підрозділи Страховика. Інформація щодо розподілу функцій, обов'язків, повноважень, відповідальності, підпорядкованості та підзвітності підрозділів має бути доведена до відома працівників Страховика;

- забезпечення розробки та затвердження внутрішніх документів, якими регулюється політика щодо управління ризиками під час здійснення андеррайтингу, формування страхових резервів, управління активами та пасивами, інвестиційної діяльності, перестрахування;
- забезпечення постійної адекватності й ефективності внутрішніх документів шляхом внесення до них відповідних змін у відповідь на зміни зовнішніх або внутрішніх чинників;
- забезпечення розробки та затвердження внутрішніх положень та процедур щодо визначення кількісних характеристик ризику та здійснення періодичного перегляду (щонайменше один раз на рік) цих процедур та положень з метою їх актуалізації;
- створення окремого підрозділу з оцінки ризиків (або призначення працівника, відповідального за оцінку ризиків) та здійснення контролю за його роботою;
- забезпечення постійного підвищення кваліфікації працівників шляхом вивчення найкращого досвіду щодо управління ризиками;
- забезпечення дотримання вимог щодо платоспроможності з урахуванням рівня прийнятих ризиків.

Управління ризиками у ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» включає такі етапи:

- виявлення (ідентифікація) ризиків,
- кількісний та якісний аналіз, оцінка і вимірювання ризиків,
- організація управління ризиками для їх врегулювання (у тому числі планування і організаційне забезпечення реакції на ризики),
- контроль за дотриманням допустимих меж ризиків звітність щодо управління ризиками.

Виявлення (ідентифікація) ризиків – неперервний процес визначення різновидів, джерел та факторів ризиків, з якими ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» зустрічається у своїй діяльності, відповідно до категорій, визначених «Контрольним переліком ризиків».

Всі ризики після їх виявлення підлягають нанесенню на карту ризиків.

Карта ризиків – перелік ризиків у страховика із зазначенням показників ймовірності настання подій, що пов’язані з ризиками, та чутливості страховика до ризику.

Дані для нанесення на карту ризиків є результатами експертної оцінки.

Вимірювання та оцінювання ризику передбачає опис виявлених ризиків «Опис ризику», отримання прогнозу стосовно вірогідності настання подій та чутливості страховика до їх наслідків.

При вимірюванні ризику застосовується статистичний метод, який полягає, зокрема у визначенні рівня загрози виникнення ризику залежно від ступеня ймовірності його виникнення, математичні моделі.

Уникнення ризику полягає у розробці внутрішніх заходів запобіжного характеру, які повністю виключають конкретний вид фінансового ризику. До таких заходів в першу чергу відноситься відмова від здійснення фінансових операцій з надмірно високим рівнем ризику. Для уникнення окремих видів ризиків можуть використовуватися заходи, спрямовані на нейтралізацію самої причини виникнення ризикової ситуації.

Контроль та моніторинг ризиків – постійний та неперервний процес відстеження рівня ризику ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», який включає:

- перевірку дотримання встановлених допустимих меж ризиків;
- забезпечення недопущення виконання Страховиком та/або її контрагентами (за можливості) дій (операцій), які порушують встановлені допустимі межі ризиків;
- перевірку виконання операцій реагування на ризики та оцінки їх ефективності впродовж здійснення діяльності Страховика;
- розробку превентивних заходів для мінімізації ризиків у разі виявлення негативних тенденцій та вдосконалення бізнес-процесів за результатами проведеного аналізу.

Методики, інструменти, підходи та механізми, які використовуються Страховиком для ідентифікації, вимірювання, оцінки та контролю ризиків періодично оцінюються на предмет

адекватності поточним внутрішнім та зовнішнім умовам діяльності Страховика і вимогам законодавства та нормативно-правових актів та, у випадку необхідності, коригуються з метою поліпшення управління ризиками у Страховика.

Діяльність із моніторингу ризиків та формування звітності щодо управління ризиками у ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» здійснюється відповідно до функцій та обов'язків, визначених законодавством України та внутрішніми документами Страховика.

До заходів з мінімізації впливу ризику настання неплатоспроможності та банкрутства ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» відноситься контроль фінансового стану, якості його активів, структури капіталу й відповідне коригування у разі появи ознак їх погіршення.

Відображання впливу стресів на фінансовий стан страховика станом на 31.12.2022 року

№	Стресова подія	$\Delta ВНА^i$, тис. грн.	$ЗВНА^i$, %
1	Зменшення на 30% ринкової вартості акцій, які перебувають у лістингу на фондовій біржі, що включені до складу активів балансу	0,0	0,0%
2	Зменшення на 40% ринкової вартості акцій, які не перебувають у лістингу, що включені до складу активів балансу	0,0	0,0%
3	Зниження на 10 % цін на облігації підприємств, що включені до складу активів балансу	0,0	0,0%
4	Підвищення обмінного курсу іноземних валют відносно гривні на 25%	3 012,4	6,8%
5	Зниження обмінного курсу іноземних валют відносно гривні на 25%	-2 410,5	-5,4%
6	Зниження ринкових цін на нерухомість на 25%	2 825,0	6,4%
7	Збільшення загальної суми виплат за обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів страхування на 30% (для страховиків, що здійснюють таке страхування)	0,0	0,0%
8	Збільшення загальної суми виплат за медичним страхуванням (безперервним страхуванням здоров'я) на 40% (для страховиків, що здійснюють таке страхування)	397,5	0,9%
9	Збільшення витрат, пов'язаних з обслуговуванням договорів медичного страхування (безперервного страхування здоров'я), на 10% (для страховиків, що здійснюють таке страхування)	12,0	0,0%
10	Збільшення рівня смертності для кожної вікової групи на 15% (для страховиків, що здійснюють страхування життя)	-	-
11	Зменшення рівня смертності для кожної вікової групи на 20% (для страховиків, що здійснюють страхування життя)	-	-
12	Збільшення рівня тимчасової втрати працездатності, інвалідності, отримання травматичних ушкоджень, функціональних розладів здоров'я на 35% у перший рік дії договорів страхування та збільшення рівня тимчасової втрати працездатності, інвалідності, отримання травматичних ушкоджень, функціональних розладів здоров'я на 25% протягом наступних років дії договорів страхування (для страховиків, що здійснюють страхування життя)	-	-

де: $\Delta ВНА^i$ - різниця між величиною нетто-активів відповідно до звітних даних страховика та величиною нетто-активів, оцінених згідно з припущенням, що описує i-ту стресову подію, у грн., що визначається за формулою $\Delta ВНА^i = ВНА_З - ВНА_С^i$;

$ВНА_З$ - загальна величина нетто-активів відповідно до звітних даних страховика у грн.;

$ВНА_С^i$ - величина нетто-активів, оцінених згідно з припущенням, що описує i-ту стресову подію, у грн. ($i=\overline{1;n}$, n – кількість стресових подій, $n=14$);

$ЗВНА^i$ - зміна величини нетто-активів у відсотках, що визначається за формулою $ЗВНА^i = \frac{\Delta ВНА^i}{ВНА_З} \times 100\%$.

Результат проведеного стрес-тестування.

Зменшення на 30% ринкової вартості акцій, які перебувають у лістингу на фондовій біржі, що включені до складу активів балансу

У компанії відсутні акції, які перебувають у лістингу на фондовій біржі.

Зменшення на 40% ринкової вартості акцій, які не перебувають у лістингу, що включені до складу активів балансу

У компанії відсутні акції, які не перебувають у лістингу на фондовій біржі.

Зниження на 10 % цін на облігації підприємств, що включені до складу активів балансу

У компанії відсутні облігації підприємств.

Підвищення обмінного курсу іноземних валют відносно гривні на 25%

Величина зміни загальних нетто-активів внаслідок впливу стресової події становить 6,8%. Чутливість компанії до зазначеного стресу є високою.

Зниження обмінного курсу іноземних валют відносно гривні на 25%

Величина зміни загальних нетто-активів внаслідок впливу стресової події становить -5,4%. Враховуючи від'ємну різницю між активами та зобов'язаннями в іноземній валюті, при зазначеній стресовій події фактичний запас платоспроможності збільшується, тобто фактично стрес має позитивний вплив.

Зниження ринкових цін на нерухомість на 25%

Величина зміни загальних нетто-активів внаслідок впливу стресової події становить 6,4%. Чутливість компанії до зазначеного стресу є високою.

Збільшення загальної суми виплат за обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів страхування на 30% (для страховиків, що здійснюють таке страхування)

Компанія не здійснює зазначене страхування

Збільшення загальної суми виплат за медичним страхуванням (безперервним страхуванням здоров'я) на 40% (для страховиків, що здійснюють таке страхування)

Величина зміни загальних нетто-активів внаслідок впливу стресової події становить 0,9%. Чутливість компанії до зазначеного стресу є низькою.

Збільшення витрат, пов'язаних з обслуговуванням договорів медичного страхування (безперервного страхування здоров'я), на 10% (для страховиків, що здійснюють таке страхування)

Страховик є нечутливим до зазначеної стресової ситуації.

Заходи щодо зменшення впливу ризиків.

Виходячи з результатів проведеного стрес-тестування, найбільшими за розміром є ризик підвищення обмінного курсу іноземних валют відносно гривні на 25%. Хоч цей ризик і відноситься до системних (тобто не підлягає впливу з боку компанії), дієвим може бути скорочення строків врегулювання страхових випадків

Наступним за розміром є ризик зменшення ринкових цін на нерухомість на 25%. Але на даний момент його можна вважати прийнятним, оскільки компанія не використовує нерухомість для відповідності активів страховим нормативам.

Рівень інших ризиків є мізерним або компанія є нечутливою до них, тому заходи щодо зменшення впливу таких ризиків можна не застосовувати.

При настанні будь-якої стресової події фактичний запас платоспроможності перевищує розрахунковий нормативний запас платоспроможності.

11.31.Управління капіталом.

Головним завданням управління капіталом є формування його оптимальної структури з урахуванням гарантованого рівня дохідності й ризику. Під рівнем управління капіталом Компанія розуміє спосіб управління ресурсами, за якого забезпечується справедливий розподіл фінансових результатів діяльності між учасниками і кредиторами, що передбачає наявність системи контролю з боку учасників, топ-менеджменту Компанії та існування важелів впливу з метою максимізації прибутків і підвищення вартості Компанії. Для виконання зазначених завдань керівництво Компанії обрало концепцію управління капіталом та має у розпорядженні відповідний методичний інструментарій.

Управління капіталом є найважливішою сферою управління Компанії, джерелом обґрунтованих рішень якого виступають аналітичні інструменти. Ефективне управління ресурсами Компанії розглядається як сукупність цілеспрямованих дій менеджменту з досягнення такого якісного й кількісного рівня фінансових і нефінансових ресурсів, який забезпечує максимізацію обсягу отриманих премій, оптимізацію співвідношення ризику і збитковості, зростання прибутку страхової компанії

Достатньо важливим критерієм оцінки ефективності управління формуванням капіталу Компанії є питома вага нерозподіленого прибутку у власному капіталі. Високий рівень цього показника вказуватиме на можливість самофінансування діяльності Компанії і схильність її учасників і менеджменту до збільшення капіталізації компанії. Збільшення показника в динаміці вказуватиме на зростання фінансової надійності Компанії.

Управління капіталом у Компанії – це система принципів і методів розроблення і реалізації управлінських рішень, пов’язаних з оптимальним його формуванням з різноманітних джерел, а також забезпеченням ефективного його використання у різних видах господарської діяльності підприємства.

Управління капіталом Компанії спрямоване на виконання таких основних завдань, як:

- формування достатнього обсягу капіталу, що забезпечить необхідні темпи економічного розвитку;
- забезпечення умов досягнення максимальної доходності капіталу за запланованого рівня фінансового ризику;
- забезпечення мінімізації фінансового ризику, пов’язаного з використанням капіталу, за запланованого рівня його доходності;
- забезпечення постійної фінансової рівноваги Компанії під час її розвитку;
- забезпечення достатнього рівня фінансового контролю над Компанією з боку її засновників;
- забезпечення достатньої фінансової гнучкості Компанії;
- оптимізація обороту капіталу;
- забезпечення своєчасного реінвестування капіталу.

Для забезпечення діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» створений статутний капітал у розмірі 32 000 тис. грн., який відповідає потребам фінансової діяльності Товариства. Нерозподілений прибуток компанії направлявся на збільшення Вільних резервів страховика, з метою підвищення максимального розміру власного утримання Страховика, таким чином, Товариство забезпечила стійкість страхових операцій та залучила на страхування великі специфічні ризики. Для *фінансової стабільності* ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» створило вільні резерви у розмірі 9 700,0 тис. грн., а також Резервний капітал. Формування Резервного капіталу здійснювалось шляхом щорічних відрахувань у розмірі 5% від суми чистого прибутку. У зв’язку з чим ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» створений резервний капітал у розмірі 136,5 тис. грн.

Головним завданням управління капіталом є досягнення максимального фінансового благополуччя уникнення конфліктів між економічними інтересами учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» і страхувальників. Професійно вирішувати проблему вибору між тим, спрямувати кошти в інвестиції чи виплати дивіденди; між першочерговим інвестуванням коштів і погашення зобов’язань; між інвестуванням і формування Вільних

резервів тощо. Тому головним завданням управління капіталом є формування його оптимальної структури з урахування гарантованого рівня дохідності й ризику.

11.32.Внутрішній аудит страховика.

У ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» створено посаду спеціаліста внутрішнього аудиту, яка є органом оперативного контролю Учасників Товариства. Спеціаліст з внутрішнього аудиту Товариства підпорядковується і підзвітний Учасникам Товариства та діє на підставі Положення про внутрішній аудит. Пряме підпорядкування Учасникам Товариства забезпечує незалежність спеціаліста.

Спеціаліст з внутрішнього аудиту призначається і звільняється Учасниками Товариства.

Цілями відповідального за внутрішній аудит (контроль) є:

надання Директору ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» та Загальним зборам учасників Товариства незалежних, об'єктивних суджень, висновків і оцінок щодо:

- достатності та ефективності систем управління в адміністративній, операційній і фінансовій сферах діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»;
- відповідності діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» вимогам законодавства України;
- відповідності здійснюваної ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» діяльності вимогам внутрішніх документів фінансової установи;
- ефективності процесів делегування повноважень між структурними підрозділами Компанії та використання наявних у фінансовій установі ресурсів;
- ефективності використання та мінімізації ризиків від використання інформаційних систем і технологій;
- достатності і ефективності заходів, спрямованих на зменшення ризиків та усунення недоліків, виявлених державними органами, зовнішніми аудиторами або службою внутрішнього аудиту (контролю);
- сприяння керівникові ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», вищому органу управління фінансової установи в поліпшенні якості системи управління фінансової установи, а також в ефективному виконанні покладених на них обов'язків, шляхом надання консультацій та рекомендацій.

Спеціаліст з внутрішнього аудиту:

- наглядає за поточною діяльністю Товариства;
- контролює дотримання законів, нормативно-правових актів України та рішень органів управління Товариства;
- перевіряє результати поточної фінансової діяльності ;
- аналізує інформацію та відомості про діяльність Товариства, професійну діяльність її працівників, випадки перевищень повноважень посадовими особами компанії;
- надає Учасникам Товариства висновки та пропозиції за результатами перевірок;
- контролює своєчасність та повноту виправлення виявлених зауважень відповідальними підрозділами;
- співпрацює із зовнішніми аудиторами з метою уникнення дублювання перевірок;
- виконує інші функції, пов'язані з наглядом та контролем за діяльністю Товариства.

Спеціаліст з внутрішнього аудиту не несе відповідальності і не має владних повноважень щодо операцій, за якими здійснює аудит. Спеціаліст з внутрішнього аудиту несе відповідальність за обсяги та достовірність звітів, які подаються Учасникам Товариства щодо питань, віднесених до його компетенції чинним законодавством.

Страхова компанія не має материнської компанії та дочірніх підприємств, тому не складає консолідованої звітності та іншої звітності, яка не визначена законодавчими актами України.

11.33. Події, які сталися після дати звіту.

1. Відповідно до прийнятих рішень прямими власниками ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» (ТОВ «ЕКСПО ТРЕЙД», ТОВ «ЕКСПО ФІНАНС» та ТОВ «ЕКСПО КОНСАЛТИНГ») та Протоколу загальних зборів учасників ТДВ «СК «ЕКСПО

СТРАХУВАННЯ» № 100-02/23 від 01.02.2023р. затверджено зміну складу учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» та затверджено розмір часток учасників згідно нижченаведеної таблиці.

З метою реалізації зазначеного рішення, фізичними особами (власниками істотної участі/кінцевими бенефіціарами) було придбано частки ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» за наступними договорами купівлі-продажу:

Покупець	Продавець	Частка в СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»,%
Іванців А.Є.	ТОВ «ЕКСПО ТРЕЙД»	**24,9375**
Дьячук С.П.	ТОВ «ЕКСПО ТРЕЙД»	**24,9375**
Білець О.П.	ТОВ «ЕКСПО ФІНАНС»	**25,0625**
Костржевський Д.Б.	ТОВ «ЕКСПО КОНСАЛТИНГ»	**25,0625**

Нова структура власників станом на 20.02.2023 року ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» після державної реєстрації цих змін стала наступною:

СХЕМАТИЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ СТРУКТУРИ ВЛАСНОСТІ НАДАВАЧА ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»
(станом на 20.02.2023 року)

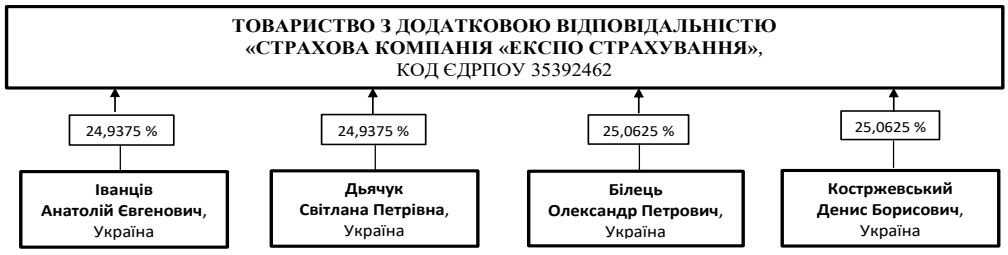

Протоколом № 101-02/23 Загальних зборів учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» від 08.02.2023р., завіреного нотаріально, внесено зміни до Статуту шляхом викладання Статуту в новій редакції (затверджена нова редакція Статуту).

20.02.2023 року вищезазначені зміни складу учасників та новий Статут ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» зареєстровані в Єдиному державному реєстрі про проведення державної реєстрації юридичної особи.

Також, 20.02.2023р., нова структура власності, оновлені відомості про остаточних ключових учасників у структурі власності та відомості про власників істотної участі надавача фінансових послуг відповідно до норм чинного законодавства були розміщені на офіційному сайті ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ».

21.02.2023 року ТДВ "СК "ЕКСПО СТРАХУВАННЯ" відповідно до нормативних вимог надав повну інформацію та пакет документів щодо нової структурі власності надавача фінансових послуг станом на 20.02.2023р. до регулятора – Національного банку України.

2. Для забезпечення фінансової стабільності та платоспроможності ринку небанківських фінансових установ Національний банк України впровадив додаткові вимоги до діяльності страховиків (*Постанова НБУ №8 від 15.02.2023р.*). Для страховиків установлюються додаткові обмеження на окремі види прийнятних активів, що враховуються для виконання нормативів.

Зокрема, для виконання нормативів з переліку прийнятних активів виключено:

- для усіх страховиків (life та non-life):
  - земельні ділянки (крім тих, на яких розташовані будівлі, споруди, які використовуються страховиками для здійснення операційної діяльності);
  - все нерухоме майно, що зареєстроване та/або перебуває на територіях ведення активних бойових дій або тимчасово окупованих територіях;

- для страховиків non-life:
  - додатково виключено житлову нерухомість.

Такий крок спрямований на нівелювання фактів завищення вартості нерухомості, а також зменшення у структурі прийнятних активів страховика обсягу нерухомого майна як низьколіквідного активу.

Водночас, пом'якшено вимоги до страховика в частині нерухомого майна:

- придбаного до 24 лютого 2022 року та втраченого, пошкодженого або знищеного внаслідок негативного впливу військової агресії рф проти України;
- розташованого на територіях ведення активних бойових дій або тимчасово окупованих територіях.

Якщо наявність такого майна спричинила невиконання нормативів страховиком, Національний банк не застосовуватиме до нього заходів впливу.

Виконання нових вимог до прийнятних активів страховики мають забезпечити до 30 червня 2023 року.

Директор	ЕП Іванців Анатолій Євгенович	**Іванців А.Є.**
Головний бухгалтер	ЕП Фарфудінова Анастасія Геннадіївна	**Фарфудінова А.Г.**